

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ
РАДИ УКРАЇНИ

Влада – Радам!

Голос України

№ 61 (2063) ♦ Субота, 3 квітня, 1999 року ♦ Ціна договірна

Цього тижня:

- парламентарії працювали у виборчих округах;
- в останню путь провели свого колегу, лідера фракції НРУ В'ячеслава Чорновола;
- відбулася прес-конференція Голови Верховної Ради Олександра Ткаченка;
- перший заступник Голови Верховної Ради Адам Мартинюк зустрівся з міністром закордонних справ Грузії І. Менагаришвілі;
- до Санкт-Петербурга для участі в роботі парламентського органу СНД відбула делегація на чолі з Олександром Ткаченком.

Олесь
ГОНЧАР:
щоденникові
записи

С у с п і л ь с т в о

З

Україна – член МПА. Офіційно

2 квітня для участі в роботі тринадцятої сесії МПА СНД до Санкт-Петербурга прибула делегація Верховної Ради України на чолі з Головою Верховної Ради Олександром Ткаченком.

В аеропорту «Пулково-1» Голова Верховної Ради зробив заяву.

Заплановано зустрічі Голови Верховної Ради України Олександра Ткаченка з губернатором Санкт-Петербурга Володимиром Яковлевим, Головою Державної Думи Геннадієм Селезньовим, Головою Ради МПА СНД, Головою Ради Федерації Федеральних Зборів Росії Єгором Строевим.

З квітня наші парламентарії візьмуть участь в урочистій церемонії підняття Державного прапора України перед Таврійським палацом з нагоди вступу Верховної Ради України до МПА СНД.

Олександр Ткаченко братиме участь у засіданні Ради МПА СНД, виступити на пленарному засіданні Міжпарламентської Асамблеї, зустрітись з керівниками парламентів Білорусі, Молдови, Таджикистану. Заплановано також проведення спільної прес-конференції керівників парламентських делегацій.

Прес-служба
Верховної Ради України.

Шановні представники засобів масової інформації!

3 березня цього року Верховна Рада України ухвалила постанову про призначення до Угоди про Міжпарламентську асамблею Співдружності Незалежних Держав, яку було підписано в Алма-Аті 27 березня 1992 року. Цей політичний крок український парламент зробив, оцінюючи як дуже важливий і корисний досвід МПА у зближенні і гармонізації законодавства країн — учасниць

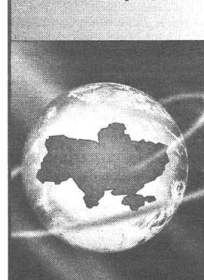
СНД, в обмін інформацією правового, економічного та культурного характеру, визнаючи необхідність активізації участі парламентаріїв нашої країни в міжпарламентському співробітництві в рамках СНД. Отже, делегація Верховної Ради України, починаючи з цього дня, братиме участь у роботі Міжпарламентської асамблеї СНД як її повноправний член, а не спостерігач, як це було в минулі роки.

(Закінчення на 2-й стор.).

ЗАЯВА

Голови Верховної Ради України
Олександра ТКАЧЕНКА
для представників засобів
масової інформації в аеропорту
Санкт-Петербурга 2 квітня 1999 року

Тіні
забутих
предків

П р и з м а ч а с ю

6-7

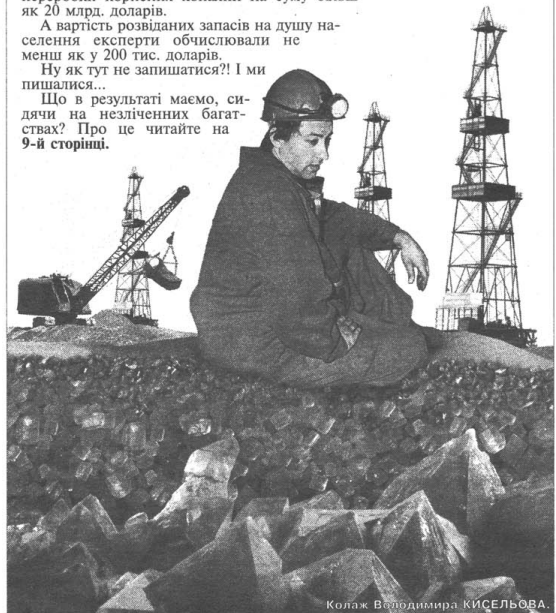
Наш невичерпний НЕЧЕРПАННИЙ потенціал

Ще зовсім недавно у вітчизняних і зарубіжних довідниках миготіли цікаві цифри: на території, що становить лише 0,4% земної суші, Україна з населенням 0,8% від загальної кількості земель забезпечує близько 5% світового видобутку та переробки корисних копалин на суму більш як 20 млрд. доларів.

А вартість розвіданих запасів на душу населення експерти обчислювали не менш як у 200 тис. доларів.

Ну як тут не запитатися?! І ми пишалися...

Що в результаті маємо, сидячи на незліченних багатствах? Про це читайте на 9-й сторінці.

Колаж Володимира КИСЕЛЬОВА.

У номер

**НАТО нікуди не поспішає.
«Гуманітарна» акція
триватиме ще довго**

Натовські бомбардування Косово можуть тривати ще не один тиждень. Про це повідомив Генеральний секретар альянсу Хав'єр Солана. «Ми разом із союзниками енергійно продовжуватимемо операцію, щоб зупинити гуманітарну катастрофу — можливо, найжорсткішу з часів другої світової війни», — заявив він. Водночас Солана висловив упевненість: НАТО досягне успіху до 24 квітня, коли у Вашингтоні розпочнеться саміт альянсу, на якому святкуватиметься 50-річчя створення блоку.

(Закінчення на 9-й стор.).

Хроніка останніх днів агресії

○ Генсек НАТО Хав'єр Солана в інтерв'ю іспанському радіо заявив, що «у разі необхідності» на території Косово буде введено сухопутні війська.

○ Розбомбовано міст через Дунай у місті Нови-Сад. Про кількість постраждалих повідомлень нема.

○ Телебачення Сербії інформує, що збито ще один літак-невидимку Ф-117А.

○ Вашингтон і НАТО підтвердили повідомлення, що в Югославії взято у полон трьох американських розвідників, і закликали поводитися з ними «гуманно й цивілізовано».

○ Борис Єльцин запропонував скликати засідання «великої сімки», під час якого він виступить з ініціативою щодо врегулювання конфлікту. Ідею підтримали Канада і ФРН. Проти виступили США.

○ США звинуватили «необхідні заходи», якщо російські кораблі в Адріатичному морі ускладнюватимуть дії кораблів НАТО, заявив голова Комітету начальників штабів ВС США Генрі Шелтон.

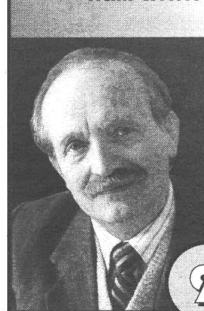
○ Югославія заявила, що збито натовський винишувач, а також два вертольоти, на борту яких були 50 військовиків, які поспішали на допомогу до екіпажу збитого винишувача.

Спорт

**Зловили дві «золоті рибки»
на старті**

Плавання. Гонконг. Чемпіонат світу на короткій воді. Старт для команди України був напрочуд вдалий. Яна Клочкова виграла дистанцію 400 м комплексного плавання, а Дмитро Краєвський — 50 м брасом.

Дев'ять
днів
світлої
пам'яті...

Т и ж д е н ь

2

1917 р. Делегація українців пред'явила Тимчасовому уряду Росії вимоги про відродження національного життя.
1918 р. Народився видатний український письменник Олесь Гончар.
1920 р. РНК УСРР ухвалила Декрет про націоналізацію всіх колишніх казенних, монастирських, удільних, міських і поміщицьких лісів.
1921 р. У Празі українськими студентами створено громаду молоді імені Михайла Драгоманова.

3.04

Наші надра — як заморожені банківські рахунки

У номер

Тотальна помилка «теорії» обіцяє сюрпризи

За повідомленням «Інтерфакс-Україна», на останній зустрічі з журналістами політолог Микола Томенко поділявся цікавими, хоча й не дуже несподіваними передбаченнями прогностів: за сьогодишньої «величезної лібералізації» українського суспільства «президент людина Н. Вітренко має досить великі шанси боротися з усіма іншими кандидатами». Голова прогресивних соціалістів, на думку пана Томенка, президенту левіше більше, ніж лідер комуністів Петро Симоненко. У зв'язку з цим політолог попереджає команду нинішнього глави держави про «тотальну помилку», яку та зробила і продовжує робити, вважаючи, що П. Симоненко і Н. Вітренко — це ті люди, яких «не треба критикувати й заціпляти», бо «теоретично вони начебто зручніші, ніж Олександр Мороз, Євген Марчук чи хто-небудь інших».

М. Томенко попереджає не тільки політиків, а й ЗМІ та політиків: якщо вони найбільш часом не почнуть казати «реальні речі» про Н. Вітренку та П. Симоненка, «результати виборів будуть непередбачувани».

✓ Донецьк

Професійний ризик чи професійна приреченість?

У неділю — роковини страшний трагедії на донецькій шахті імені Сковинського. Тоді підземний вибух забрав життя 63 гірників. За рахунок коштів, виділених урядовою комісією, встановлено пам'ятник майже на всіх можливих жертах аварії, крім розташованих на шахті № 29 — тут наприкінці серпня, напередодні професійного свята шахтарів, відкрився алея пам'яті. На жаль, про якус грошову допомогу сім'ям з боку шахти навіть не йдеться. Адаже борг у зарплаті за рік зріс з чотирьох до шести місяців.

Як повідомить, перебуваючи в Донецьку, мистецтв угульній промисловості Сергій Тулуз, за три місяці поточного року в галузі сталася 6549 нещасних випадків, із них 61 — зі смертельними наслідками. Сиротами залишилися 43 дити.

✓ Ужгород

Злочинцям — засторога, а дітям — відпочинок

В Ужгороді відбулася робоча зустріч керівників оперативних служб мілітерств внутрішніх справ України та Ужгородської нашої делегації очолюваною заступником начальника генералом Володимиром Мельниковим, сусідів — начальником Головного управління поліції Ужгородщини генералом Петер Орбан. Підписано протокол про співробітництво на 1999 — 2000 роки. Наші оперативники матимуть змогу пройти стажування в Ужгороді, передбачено широкі обмін інформацією щодо боротьби з міжнародними злочинними утвореннями, нелегальною міграцією тощо.

Ужорці запросили на літній відпочинок у Будапешті дітей із тих сімей закарпатських міліціонерів, котрі постраждали під час повені.

✓ Фотограф

Миколаївські мікрохірурги врятували ногу 14-річному батутистові з Києва Славокові Христу, який дістав тяжку травму під час змагання у столиці корабелів.

Фото Олександра КРЕМКА (ДІНАУ).

Заява Голови Верховної Ради України Олександра ТКАЧЕНКА для представників засобів масової інформації в аеропорту Санкт-Петербурга 2 квітня 1999 року

(Початок на 1-й стор.)

Приєднавшись до МПА, Верховна Рада України продовжує курс на різнобічне парламентське співробітництво, збагачує його зміст.

Більшість народних депутатів України вважає, що приєднання до Міжпарламентської асамблеї відповідає корінним національним інтересам нашої країни. Діяльність делегації України в МПА сприятиме посиленню безпосередніх контактів з парламентаріями дружніх країн СНД, гармонізації законодав-

ства з державами, з якими у нас історично склалися глибокі економічні, наукові, гуманітарні зв'язки.

Численні зустрічі з виборцями свідчать, що громадяни України здебільшого схвально поставилися до рішення Верховної Ради. Вони сподіваються, що тісне співробітництво країн СНД на міжпарламентському рівні сприятиме активізації життєво важливих для всіх нас інтеграційних процесів, якнайшвидшому подоланню кризових явищ в економіці України, й інших братніх країн.

Про роль парламенту у боротьбі з корупцією

У комітетах Верховної Ради України

Комітетом з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності та боротьби з організованою злочинністю і корупцією спільно з Інститутом економічного розвитку Світового банку і за сприяння комітетів Верховної Ради з питань бюджету і регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України проведено семінар «Роль парламенту в боротьбі та проведенні національної політики боротьби з корупцією».

Учасники зібрання розглянули проблеми законодавчого врегулювання Верховною Радою питань боротьби з корупцією та організованою злочинністю в державі, питання практичного застосування органами виконавчої влади законодавства України у цій бо-

ротьбі, міжнародного досвіду парламентської діяльності у подоланні корупції, відкритості роботи державного управління, етики та зв'язку з суспільством, посилення контролю за бюджетними витратами.

Пропозиції, висловлені на семінарі, стануть підрун-

тям для розроблення плану заходів з активізації функцій парламентського контролю, зокрема Комітетом Верховної Ради з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності та боротьби з організованою злочинністю і корупцією, щодо протидії корупції.

На захист

Державного суверенітету

Інформацію голови Служби безпеки України Леоніда Деркача про стан виконання Службою безпе-

ки визначених законодавством завдань щодо захисту державного суверенітету, конституційного ладу, територіальної цілісності, економічного, науково-технічного і оборонного потенціалу держави заслухав Комітет з питань національної безпеки і оборони.

Визнано за необхідне прискорити підготовку для внесення на розгляд Верховної Ради проектів закону про Службу безпеки України (нова редакція) та про внесення певних змін до чинного законодавства з метою приведення його у відповідність до вимог Конституції України.

Прес-служба Верховної Ради.

Заява фракції Прогресивної соціалістичної партії України «Про порушення конституційних прав громадян України та законних прав ПСПУ»

Міжнародними документами, прийнятими ООН і ратифікованими Україною (зокрема, Міжнародним пактом про громадянські та політичні права, Загальною Декларацією прав людини), а також Конституцією України визначені й захищаються як неперушні політичні права громадян. Ст. 36 Конституції України визначає, що: «Громадяни України мають право на свободу об'єднання в політичні партії та громадські організації для здійснення та захисту своїх прав і свобод і задоволення політичних, економічних, соціальних, культурних та інших інтересів».

Політичні партії в Україні сприяють формуванню політичної волі громадян, беруть участь у виборах».

Нагадаємо загальновідомі факти. Прогресивна соціалістична партія України, виконавши всі вимоги Закону України «Про вибори народних депутатів України», серед 8 партій із 30, які взяли участь у передвиборній кампанії, пройшла 4-відсотковий бар'єр і представлена фракцією ПСПУ. 1 млн. 75 тис. громадян довірили народним депутатам України від ПСПУ представляти й захищати їхні інтереси.

Нагадаємо також, що для виконання обов'язків, покладених на партію у Верховній Раді України, партія має бути представлена повноправною фракцією, мати гарантовані права на реалізацію волі своїх виборців у вищому законодавчому органі України, повинна мати секретаріат, з допомогою якого обробляти вимоги виборців, давати відповіді на них, готувати відповідні законопроекти.

Заступник Голови Верховної Ради України комуніст А. Мартинюк порушив Конституцію України, міжнародні документи, ратифіковані Україною, Регламент Верховної Ради України, незаконно оголосивши 18.03.99 р. про вихід із фракції Куньова та про можливий розпуск ПСПУ.

З боку Куньова, як і Задорожної, не було вмотивованих звернень до фракції, не було подано заяви про вихід із фракції, тож фракція ПСПУ не розглядала цих питань.

Нагадаємо, що відповідно до Регламенту Верховної Ради України ст. 4.2.1 п. 3, ст. 4.2.2 п. 3 з мови виходу із фракції визначає сама фракція.

Дозволіть про вихід із фракції підписує уповноважений представник фракції.

Заявляємо, що спроба вивести із фракції Габера, Задорожну, Куньова, які пройшли за партійними списками, є незаконною, і дозволу про вихід із фракції ні сама фракція, ні Прогресивна соціалістична партія України не давала і доручень Аламові Мартинюку про те, щоб зачитати заяву про вихід із фракції, не делегувала.

Заявляємо, що діяльність фракції ПСПУ регулярно розглядалася на засіданнях президії і пленумам ПСПУ, завжди отримувала схвалення. Тому вимагаємо, щоб депутати Габера, Задорожні та Куньов склали з себе депутатські повноваження і цим забезпечили прихід у фракцію наступних за списком членів партії, які захищатимуть інтереси виборців, котрі проголосували за партію.

У разі продовження протизаконних спроб розпустити фракцію ПСПУ залишаємо за собою право звернутися до міжнародних правозахисних організацій для захисту прав 1 млн. 75 тис. виборців України і нашої партії.

В. МАРЧЕНКО,

керівник фракції ПСПУ.

19 березня 1999 р.

Місцеве самоврядування

Кришталеві замки не на піску

Сесія Херсонської обласної ради затвердила в основному програмі соціально-економічного розвитку, запропоновану облдержадміністрацією. Визначено вісім перспективних напрямів, де важко потрібні не лише зусилля місцевих господарників, а й державна підтримка.

До базових галузей віднесено сільськогосподарське машинобудування, зокрема випуск вітчизняних зернообіральних комбайнів «Славутич», легку промисловість з якомога повнішим завантаженням Херсонського багновияючого комбінату, а також подальший розвиток суднобудування та нафтопереробки.

Дуже непокоїть працівників сільськогосподарського стан гідромелиоративного комплексу області. Адже на зрощення виділено всього 18 мільйонів гривень за мінімальної потреби 55 мільйонів. До речі, вперше в області передбачено створення інституту фондової біржі, щоб операції з цінними паперами давали відчутнішу користь бюджету.

Депутати на сесії ради підкреслили, що як таких суперечностей з органами виконавчої влади немає, хоча спостерігаються певні недоробки з боку чиновницького апарату.

Херсон.

Сергій ЗЛЕНКО.

3 декларації про доходи

народного депутата Юрія Сахна:

Сума сукупного доходу за 1998 р. становить 7760 грн. 12 коп., в тому числі заробітна плата — 5779 грн. 12 коп., матеріальна допомога — 1901 гривня, авторська винагорода — 80 гривень.

Зобов'язань фінансового характеру, в тому числі за кордоном, у 1998 р. не має.

У приватній власності має дачний будинок площею 30 кв. м і земельну ділянку 600 кв. м. Транспортні засоби в приватній власності не має.

Номинальна вартість придбаних цінних паперів — 24 гривні.

Розмір внесків до статутних фондів підприємств — 500 гривень.

народного депутата України Олексія Шеховцова:

Загальна сума сукупного доходу за 1998 рік становила 9783,76 грн. З нерухомого майна, що є в приватній власності, має земельну ділянку загальною площею 1200 квадратних метрів. Номинальна вартість придбаних мною цінних паперів — 10 грн., членами родини — 30 грн.

Відомості про доходи подано згідно з чинним законодавством України.

Олесь ГОНЧАР:

Тільки у справді великих людей життя — як джерело

Сьогодні
Олесю Терентійовичу
виповнився б 81 рік

Щоденникові записи

Рік 1949

Про Остапа Вишню:
Під час заслання він врятувався, розповідають, чудом. Везли по Печорі на північ, в таборо, звідки ніхто не вертався. Осін, і річка раптом замерзла... Пароплав мусив вернутись. Так і застряв — випадково в таборах легших, де були шанси вижити.

Кажу, сама природа зглянулася, заморозила річку, щоб він, на щастя України, жив.

Рильський десь жартома переклав: «питаю бальну надію» як «годую огрядну надію».

4. XI.49

Робив доповідь про сучасну прозу перед студентами і професорами Бєлгородського університету. Було багато запитань: 1) про матеріальне становище письменників, 2) про соціалістичний реалізм, 3) про ставлення радянських письменників до прогресивних письменників інших країн, 4) про зв'язок письменників з читачами, 5) про Шошенка, 6) про «Амлет», 7) про ставлення народу до класичної спадщини та ін.

Артистка на вечорі питає:
— Як у вас, чи дозволяється грати «Амлет»?

— Звичайно.
— А ми не ставимо. В наш революційний час показувати такого пасивного героя не хочемо...

Занедао «ліва».

Зустріч-бєсєда на філософському факультеті Карлового університету в Празі. Зібралась в основному славісти й українці.

Багато цікавих запитань. Чимало скарг, що не отримують українських видань, української «Літ. газети», словників та української літератури по чужоземству.

Керівник нашої делегації про Тичину каже:

— В Павла Григоровича завжди такий вираз, ніби він щойно комуся наступив на ногу і почуває себе винуватим, крутіється, озирьється злякано і не знає, перед ким вибачитись.

1953 рік

З'їзд комсомолу. Виступає дівчина — голова колгоспу. Сидимо з Павлом Григоровичем Тичиною в президії і ораторки нам не видно в лице.

Павло Григорович каже:
— Я по голосу можу визначити всіх її життя. Я в неї мати і яким було дитинство.

І я вірю, що він все це може вгадати. Він чутийвий, як арфа.

Концерт. Співає Чавдар. У руках, що лютують, як музика, у формах, у голосі співачки — в аусомую можливість людського організму досягати вершин... Чому все це мусить зістаритись, знесилитись, піти в небуття? Чому не може залишатись таким вічно? Чи, може, тим і прекрасне, що — минуше?

26.11.53

Зайшли Бажан і Корнійчук. Розповідали цікаві речі з своєї молодості. Як Бажан очолював уманський любительський театр, а Корнійчук — християнський.

— Він мене розорив своїми наїздами, — каже Бажан.

— Так ти ж ставив Ісєна як

вождя уманського футуризму, а як Кропивницького.

Був керівник духового оркестру Забайгало. Корнійчук-режисер найняв його за 8 мільярдів граті учасників в хугу, замість, так би мовити, мороза, скликаючи молодь до клубу. 12 маршів врізав Забайгало на трішчому морозі біля клубу, але вечір так зів'язався. Корнійчук ніде взяти 8 мільярдів. А Забайгало подає у суд.

— Утік я від нього на робфак і став там чиним драматургом, — каже Корнійчук.

Потім, після війни чи в 44-му році, їдучи по Україні, заїхали Бажан і Корнійчук в Умань. Один зам. прем'єра, другий — міністр закордонних справ. Сіли в першій яру. І ось з оркестру піднімається... Забайгало!

Бажан каже, що «Сашко зблїд, побачивши свого кредитора: 8 мільярдів!»

Ще розповідає (Корнійчук):
— Ставив якус російську п'єсу. Треба візитку. На всю Христинівку ні в кого нема. Лише в одного єврея. З трудом позичаю, за що той отримав контрамарку.

І ось виходить у візитку широкоплечий машиніст на сцену. Наказав йому Корнійчук:
— Бережи візитку, бо вона ветха, в скрині переперіла.

Той берігася, а як ввійшов у раж, розсправив плечі і візитка кинулася йому під ноги.

Ойкнув у зал єврей, бачачи, як гине його візитка на комсомольських плечах...

Довженко, звичайно, геній. Тільки у справді великих людей може бути таке інтенсивне, невичерпно багате, джерело їхнє життя. Вєсь час він бродить, як хміль. Свіжі красиві думки, поради, проекти він розсилає щєдро, на ходу, мовби йому самому тісно від них.

Відома його прирєсташ — все будувати, перебудовувати, покращувати, вдосконалювати. Око його не минає будинку, розташування вулиці, кімнат, воно ж сягне по-орлиному в таку височину, що захоплює дух. Це коли про Київ, про гіднє рєсташції в Дніпрі, про квітучі садки, якими він мріє вкрити землю. Ось він проїжджає шлюз на Дніпрогєсі, дивиться на бетонні похмури стїни, в яких осєдає пароплав, і:

— Отут би висікти на стїнах шлюзу десять-двадцять тисяч прїзвищ будівників Дніпрогєсу. Уявляєте, з яким почуттям ці прїзвища читали б через сотні, через тисячі літ?

В Ніколові поставили колєсальний пом'ятник Богдану й Хмельницькому, бо звєдси, з Микитиною Рєгу, він почав свій поїзд. Поставити на дамбі, на найвиднішєму місцї, щоб екскурсанти одразу бачили, куди прїбули...

Ойшовши він, незрівнянний. З кількох фраз випливає перед вами характер — яскравий, вишуканий, неповторний.

Історії, народні анекдоти, короткі — з життя — новелки в його передачі набувають якєсь особливого прївласності, краси, глибини. Іде по землі, як євєж, сіючи щєдро рукою доволє себе самоцїтї. Ось дєшо:

В 1929 році зустрінаю грабара. Прїзївє його таке-то (може, вигадєє чи й справдїє всі прїзївєца пам'ятає). Розповїдає грабар: колає і раптом єдє лопата в землі, цок... Дєруєває — горєць, черв'ячок. Забрало ГПУ, але, спасибї, дали менї три тисяч бєлємжакї за це. Але відтєдї життя менї

не жїттє, втратив спокїй. Щє не копну, то й ждє, чи зновє не цокнє? Чи не скарб зновє? І так рік і два, а копнєти спокїй-но не можє. Прєсто хоч мїняй профєсїю.

Довжєна особлїво ціка-вїє оїє лєгка, лукава насмїш-ка грабара над самим собою.

***

«Знімаю в Ярєських картини. Набїраю сєлян для груповїх сєн. Ось підхїдєтьє Грїщєко Іванїч, сїльський бєрєць, гїгант, по цїрках ужє виступав, а тепєр жєє дєма. Вєса щїточкє підтрїжєні, рукї м'язїстї, розмїні».

— Оцє прїйшов до вас, Олєксєндєр Петровїч... Хочє, щоб ви затвєра знєли менє за робєтєю.

— А що ж ви будєтє робїтє?

— Затвєра я мєлїтїтїмє хлїб для колєсєлєства».

Бабуся підхїдєтьє:

— Цє ви картинї знїмаєтє?

— Знїмаю.

— О, я дуже люблєю картини. Оцє булє в нас — дївчїна, а тєдї прєвєзєлї її в Пєлюкє — я їй тудї ходїла, щє хочє і в Сорєчїнцї пїтї.

— А якє ж картина, бабусє?

— Бєзпїрїчїнїчїя... Такє там вїнчєнанї, і батїшкї в рїзєз, і пїєва спїває на хорєх... Надївчїло тє напалчєва, бє в нас цєрквї ж позакрївчїли...

Розповїдає про плємїнїка.

— 16 рокїв їому, вчїтєсь, по-гано, алє задумав жєнїтєсь, як Мїтїрофєшєвєка. Захопїлєсь бєком. Якєсь прїхїдєтьє з пєбачєннєя пом'ятїя, як отїй пєс, що тїльки з бїкїє, де з нєго клєчєм шєрсть рєвалї. «Щє такє?» — «Та напалї на менє оцє. Я одного повалїв, другєго, а тї такї насїлї і бїлє по мєрдї». «Хтє ж вонї?» — «Не знєю, думєю, щє шєфєрї з грузовїкїв». — «Чому?» — «Бє кулакї бєнзїном пахїлї».

***

У Довжєнка жївї, звждї блискучї невелїкї оїє, мєложєвє лїцє і швїдкє енергїйна мєва сїльськєго жартуна. Над чєлом рїдкєватє, з сїрєбріногї нїтєя корєна волєса, бїла, чїстє, аж сєчєна...

Бєлєчє думатї, що їй такї людї мусьтє ранє чї пізнє покїдатї землєю і уносїтє вєє з собою; як художнїк він нє рєалїзуєвє, пєвнє, ї тисячнє долї тїх велїких думок і образїхнїх запасїв, що носїтє у собі, якїмї вєсь час клєчєчє.

***

Олєксєндєр Петровїч розповїдає про дядька їє Сєсїнїчї.

— Частє їздїв у хурє, вєзїв крам крамамї їє стєнцї. Колїсє було їдєш вночї, тїхотї-тїхос... Хочєш почутї людськїй голєс... Ось тєхсє їдє, поздєрєковавї лєгшє на душї. А тепєр, колї зустрїчїлї їє вночї, чершїє лутїшї по конєх, тїкєш (мє, бандїтї)? Оглєнєшє, а вїн тєж... тїкає. Бєїтсьє лїудїна лїудїно.

***

Щє новєлка.

Будуєтьє в сєлї цєрквє, запєросїлї художнїкї розмалєвєтї іконєстє. Вїмагютьє натурїкїв для «Тайної вєчєрї».

Алє нїхтє не хочє бєтї лїудєю.

Змєлєсєлї однєгї гулєшє лїку-Мєрїєю. Дужє красивє. Дядька зробїлї свєтїм. А нїхтє не хочє їому покєлєнїстє, бє вїн жїла, грїшнїк.

Бунт.

Багатєйшїє сюжєт, що дєє змєгє розгорнутї цїлє галєрєю тїпїв.

***

Влаштуєлї багатїя, смажїно мєлєшкї. Довжєно сїдїть під сєсїною і вєсь вєчїр розповїдає про тайгу, про свєї мєдрївкї по Далєкомє Сєхудє.

І зновє вїрєстєтьє вїпуклї, колєрїтнї образї тїток-пєрє-

сєлєнок, що бєлїсїє бїльшє їзбїрїє (вонї рєгатї, як чортї), анїж тїгрїс, що корїє у нїх кра-лі. За тїграми ганялїсє з корємїслїма.

Зновє — в лїтакє — чомєсь згадєлєсь.

Захлєрє Довжєнко одного разє в прєзїдїю Слєдє. Бажан був, я, щє тєхсє.

Зїшлє мєва одлєку про творчїстї, про драматургїю, про комєдїю одного авторє на колєснєку тємє («Золєта мєтєлїчє»).

Вї читалї, Олєксєндєр Петровїч?

— Чїтаєв.

— Якє вашє думкє?

— Так так, нїчєго. Там і гумор є. Тїльки вїн сєхїжїє на отїй цївєстїгїй горєшкє, що нїм по-сїпєють зєврєх пєсчїкї. Отакїй гумор-горєшкє...

Подїмєв і пїслє пєзузї:
— А вєзалїє я прїнцїпїальнє протї тєх, щєб про сєчаснє колєснєчє нєщєсєнє сєлє пїсєтї комєдїї. (Тєдї на сєлї булї щє велїкї труднїчє.) Чєс для колєснїх комєдїє нє настєв.

Мєнї прїгадєлїсїє їогє «Пєтїчїє загорєжїчє» — пїєсє, якє вїн в тї дїні нам — фрєгмєнтєм — чїтає в Ірпїнї. Трагєдїя шєкспїрїєвськєго розмєху. Особлї-вє прєлог.

І вєє ж і на нєго тїснєв кулєт.

Пам'ятаю, як розповїдав про однє зустрїє з Стєлїнїм. Їшлє мєва прєзїдїю.

— Я вказєв їому на картї, де я будую свїй уявнїй аєрєдрєд... А чєрєз дєкїєч час дїзнє-валє, що там, на тєму мїсцї, справдї вєсь вїрїє рєалїєнїй аєрєдрєд. Пїдїказє Стєлїну, — ї чєутьє затєнає гордїстє у нєго...

Талант рїдкїсїєнїй по свєїм крам втратїлє українськє лїтєратурє.

Пємєр Яновськїй... Жїттєя прєжїє з гордє пїдїнятєю голєво-ю, прєспївавє, як пїєснє. Красївє було жїттєя, красївє ї розлєчїєвєчє з сївїтєм. В сївїї, у вїсєлїх напрузї, пїдїняєвє, як орєл, у нєбє і згорнєвє крїлє.

25.11.1954

4 квітня 1954. Прага.

Якїй щєслївє багатїй денї! Познєаємїсє, відкрїє для сєбє трьох велїких художнїкє: Назїма Хїмєтєя, Іржі Трнєку і Сєртєса. З двєма першїмї познєаємїсєя особлї-вє, мїстєцтвє трєтьєго пєбачїє на екранї («Шановнєя прєстїтуткє»).

Пїєсє Хїмєтєя в театрї Чєхослєвєчїєї армїї. Фархад, що довбє скєлє, сєхїжїє на нєго.

Прємєва Хїмєтєя:

Радїєй будє, якщє пїєсє застєвїтє хоч трєхї полєбїтїє мїє малїє нєщєсїєнїй народ, прїгнїчєнїє зраднїкамї і амєрїканськїм їмпєрїєлїзмєм...

Пєстановкє чудєсна. Справдї високє пєзєя, свїтє блєго-роднїє почутїє. Колї Хїмєтє гєворїть про Турцїю, слєзї брїнять в голєсї.

Мїжнароднє прємїє знєшлє лаурєатїв

Вїзнєчєнїє цїєгорїчнїє волєдарї мїжнароднїй Україно-нїмєцькїй лїтєратурнїй прємїї їмєнї Олєсєя Гончєра. В нємїнацїї «романї-повїстї» нагородї удєстєєнїєнїє лїтєрєтурнїєм Н. Рутїнськїм за їсторїєчнїй роман «Сїнї Борїстєна». Кїянкє О. Кїрїлєва з цїклєм оповїдєв «Лїстї бєз адресї» сталє пєрємєжнїчєю в нємїнацїї «мєла прєсє». Днїпрєдрєкованкє Н. Горєднєк вїд-значєнє за кращє лїтєратурєзнавчє прєцїє, прїсвєчєнє творчїстї клєсїкє вїтчїзнєїй прєзї.

Нїнїшнїєго рокє пєрємєжє мїжнароднєго конкурєсє одєржє також лїтєратурє прємїє їмєнї О. Гончєра промїслєвїй групї «Нєрд» (прєзїдєнт В. Лєндїк), якє врєчєтїмєтьєя щєрокє молодїм українськїм пїсьмєннїкам.

Пєтрє Пєрєбїєнїс, голєва журї.

ЗАКОН
УКРАЇНИ

Цей Закон визначає загальні правові та економічні засади (принципи) формування, розміщення, фінансування і виконання державного оборонного замовлення та регулює відносини у цій сфері.

Стаття 1. Загальні положення

1. Державне оборонне замовлення (далі — оборонне замовлення) є засобом державного регулювання у сфері наукового та матеріально-технічного забезпечення потреб оборони і національної безпеки України, який визначає порядок взаємодії між міністерствами, іншими центральними та місцевими органами виконавчої влади, державними установами, організаціями та суб'єктами підприємницької діяльності всіх форм власності під час його формування, розміщення і виконання, а також передає заходи щодо виконання міжнародних договорів України з питань військово-технічного співробітництва.

2. Державні замовники з оборонного замовлення (далі — державні замовники) — це міністерства, інші центральні органи виконавчої влади, а також військові формування, створені відповідно до законодавства України, уповноважені Кабінетом Міністрів України укладати державні контракти на поставку (закупівлю) продукції, виконання робіт, надання послуг.

Державні замовники за виконання наукових робіт, закупівлі озброєння та військової техніки, виконання науково-дослідних, дослідно-конструкторських робіт з її розроблення, а також щодо робіт із створення новітніх технологій військового призначення можуть бути тільки міністерства, інші центральні органи виконавчої влади, а також військові формування, створені відповідно до законодавства України.

3. Виконавці оборонного замовлення (далі — виконавці) — це суб'єкти підприємницької діяльності України всіх форм власності, визначені державними замовниками для виготовлення і поставки продукції, виконання робіт, надання послуг. Виконавцями з розроблення, виготовлення, модернізації, реалізації і утилізації військової зброї та технічних засобів, що забезпечують, осіб рядового боєвого припису до військової зброї можуть бути виключно державні підприємства, установи та організації.

Виконавцями за напрямів, пов'язаних з міжнародними поставками товарів, технологій, виконанням робіт та наданням послуг військового призначення, можуть бути суб'єкти підприємницької діяльності України, які отримали повноваження на здійснення зовнішньоекономічної діяльності у цій сфері згідно з законодавством України.

Виконавцями за поставками іншого військового майна можуть бути підприємства, установи та організації всіх форм власності, які в випадках, передбачених законодавством України, мають відповідні дозволи (ліцензії) на впровадження цих видів діяльності.

4. Співвиконавці оборонного замовлення (далі — співвиконавці) — це суб'єкти підприємницької діяльності України всіх форм власності, які беруть участь у виконанні оборонного замовлення на підставі відповідних договорів (контрактів), укладених з виконавцями.

5. Державний контракт з оборонного замовлення (далі — державний контракт) — це договір, укладений державним замовником з виконавцем відповідно до затверджених Кабінетом Міністрів України основних показників оборонного замовлення (обсяги поставок (закупівлі) продукції, виконання робіт, надання послуг, строки виконання замовлення тощо),

«Про державне оборонне замовлення»

який передає обов'язання сторін та їх відповідальність за виконання оборонного замовлення.

6. До оборонного замовлення можуть належати: науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи із створення, модернізації, утилізації та знищення озброєння, військової та спеціальної техніки, розроблення стандартів та технологій військового і спеціального призначення, фундаментальні дослідження для потреб оборони і національної безпеки;

проектні та дослідно-конструкторські роботи, спрямовані на розвиток дослідної та виробничо-технологічної бази підприємств і організацій, що виконують оборонне замовлення;

поставка (закупівля) військової зброї, боєприпасів, військової та спеціальної техніки, вузлів, агрегатів, запасних частин, речового та медичного майна, продовольства, пально-мастильних матеріалів (далі — озброєння, військова та спеціальна техніка, інше військове майно);

ремонт і модернізація озброєння, військової та спеціальної техніки, іншого військового майна; роботи та послуги, пов'язані із забезпеченням життєдіяльності Збройних Сил України, інших військових формувань та правоохоронних органів, функціонування та використання озброєння військової та спеціальної техніки, іншого військового майна; створення, поповнення та утримання мобілізаційного резерву;

заходи з мобілізаційної підготовки, експортно-імпорتنі поставки (закупівля) озброєння, військової та спеціальної техніки, іншого військового майна відповідно до міжнародних договорів України з питань військово-технічного співробітництва;

створення і зберігання страхового фонду документів на озброєння, військову та спеціальну техніку, інше військове майно, об'єкти і споруди оборонного та спеціального призначення; будівництво об'єктів і споруд оборонного та спеціального призначення, житла для військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ; створення нових та нарощування діючих виробничих потужностей для випуску озброєння, військової та спеціальної техніки, іншого військового майна.

Стаття 2. Формування основних показників оборонного замовлення

1. Основні показники оборонного замовлення щорічно формуються як пакет документів, що затверджуються Кабінетом Міністрів України і передаються керівникам державних замовників та виконавців, номенклатура та кількість продукції, що поставляється (закуповується), обсяги робіт, послуг, їх вартість, і є підставою для укладення відповідних державних контрактів.

2. Кабінет Міністрів України визначає центральний орган виконавчої влади, на який покладено розроблення проекту основних показників оборонного замовлення, координація діяльності державних замовників і виконавців під час формування зазначеного проекту та виконання державних контрактів (далі — уповноважений центральний орган виконавчої влади).

3. Проект основних показників оборонного замовлення формується уповноваженим центральним органом виконавчої влади, виходячи з обсягів витраток державного бюджету України, що передбачаються для забезпечення потреб оборони і національної безпеки держави на наступний фінансовий рік.

4. Державні замовники поту-

ють пропозиції до основних показників оборонного замовлення на підставі доведених до них пропозицій обсягів бюджетних коштів, визначених з урахуванням воєнної доктрини, загальнодержавних програм забезпечення обороноздатності та національної безпеки, мобілізаційних планів, довгострокових і річних програм мобілізаційної підготовки.

5. Пропозиції щодо розроблення нових видів озброєння і військової техніки, а також модернізації озброєння і військової техніки або їх складових частин державні замовники погоджують з Міністерством оборони України з метою уникнення дублювання цих робіт.

6. Після затвердження Верховною Радою України Державного бюджету України Кабінет Міністрів України з урахуванням відповідних витраток Державного бюджету України затверджує основні показники оборонного замовлення.

Порядок формування основних показників оборонного замовлення, розміщення та коригування обсягів поставок (закупівлі) продукції, виконання робіт, надання послуг за оборонним замовленням, внесення змін до укладених державних контрактів, а також порядок контролю за виконанням оборонного замовлення визначаються Кабінетом Міністрів України відповідно до вимог цього Закону.

Стаття 3. Вибір виконавців оборонного замовлення

1. Вибір виконавців оборонного замовлення здійснюється шляхом проведення державних замовниками конкурсів (тендерів) у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

2. У разі невизначення виконавця на конкурсній основі оборонне замовлення є обов'язковим, якщо воно не завдає збитків, і розміщується уповноваженим Кабінетом Міністрів України органом на:

казених підприємствах; державних підприємствах і організаціях; акціонерних товариствах, у статутному фонді яких контрольний пакет акцій належить державі;

орєднаних підприємствах і організаціях, заснованих на державній власності; суб'єктах підприємницької діяльності України всіх форм власності, які відповідно до законодавства України є монополістами.

Особливості визначення виконавців щодо створення, зберігання, поповнення та поновлення мобілізаційного резерву, а також виконання заходів з мобілізаційної підготовки встановлюються законами України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», «Про державний матеріальний резерв», іншими нормативно-правовими актами.

Стаття 4. Розміщення оборонного замовлення

1. Державні замовники, виходячи із затверджених основних показників оборонного замовлення, укладають з виконавцями державні контракти.

2. Оборонне замовлення розміщується через органи виконавчої влади, які координують діяльність підприємств, установ та організацій.

3. Під час виготовлення продукції або виконання робіт, що мають особливо важливе значення для обороноздатності і національної безпеки держави, співвиконавці за поданням державних замовників та погодженням з уповноваженим центральним органом виконавчої влади можуть бути визначені Кабінетом Міністрів України як виконавці оборонного замовлення.

Укладення на підставі міжнародних договорів з питань військово-технічного співробіт-

ництва державних контрактів щодо експортно-імпорتنих поставок (закупівлі) озброєння, військової та спеціальної техніки, інших товарів військового призначення, виконання робіт, надання послуг здійснюється в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Стаття 5. Фінансування оборонного замовлення

1. Фінансування оборонного замовлення здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України шляхом виділення цільових асигнувань державним замовникам.

2. Витрати Державного бюджету України на фінансування оборонного замовлення входить до переліку захищених статей витрат і передаються окремим рядком для кожного державного замовника. Обсяги коштів та їх розподіл за напрямками оборонного замовлення затверджуються Кабінетом Міністрів України.

3. Кабінет Міністрів України вживає заходів до своєчасного забезпечення державних замовників фінансовими ресурсами для здійснення авансування та оплати поставок (закупівлі) продукції, виконання робіт, надання послуг при виконанні оборонного замовлення.

Стаття 6. Виконання оборонного замовлення

1. Виконання оборонного замовлення здійснюється на підставі укладення державного контракту між замовником та виконавцем і є обов'язковим для виконавців.

2. Оплата поставок (закупівлі) продукції, виконання робіт, надання послуг під час виконання оборонного замовлення здійснюється за цінами, на умовах та у терміни, передбачені державними контрактами.

У разі зміни вартості сировини, матеріалів, комплектуючих виробів, енергосилої, інших не залежних від діяльності виконавців причин, які впливають на витрати з виробництва продукції (робіт, послуг), ціни, визначені державними контрактами, підлягають уточненню в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України відповідно до частини шостої статті 2 цього Закону.

3. Використання результатів науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, отриманих під час виконання оборонного замовлення, а також розроблених технологій військового та спеціального призначення здійснюється за погодженням з державними замовниками відповідно до законодавства України з питань промислової власності.

4. Державні замовники мають право створювати на підприємствах, в установах та організаціях-виконавців свої представництва або залучати до цієї роботи на договірній основі існуючі представництва інших державних замовників. Діяльність цих представництв здійснюється відповідно до положення, затвердженого Кабінетом Міністрів України.

5. Рішення про припинення (своєчасний) розробки і виробництва озброєння, військової та спеціальної техніки, іншого військового майна приймається Кабінетом Міністрів України з відшкодуванням виконавцю завданних збитків, включаючи очікуваний і непередбачений прибуток.

У разі припинення серійного виробництва окремих видів озброєння, військової та спеціальної техніки, іншого військового майна укладення державних контрактів на виготовлення запасних частин та комплектуючих виробів до них є обов'язковим для їх виробників протягом періоду, визначеного відповідними нормативними документами, якщо інше не передбачено законодавством України.

Стаття 7. Економічне стимулювання виконання оборонного замовлення

Виконавцям оборонного замовлення можуть надаватися пільги щодо оподаткування, цільові доплати та субсидії, кредити на пільгових умовах, та інші пільги, порядок надання яких визначається законами України.

3. Виконавцям у разі необхідності можуть установлюватися квоти на обов'язковий продаж їм підприємствами та організаціями України окремих видів сировини, матеріалів та комплектуючих виробів у обсягах за переліком, що затверджує Кабінет Міністрів України.

Стаття 8. Додержання законності про державну таємницю

Заходи, пов'язані з формуванням, розміщенням і виконанням оборонного замовлення, що становлять державну таємницю, здійснюються з додержанням законодавства про державну таємницю.

Стаття 9. Відповідальність за невиконання або неналежне виконання оборонного замовлення

1. У разі невиконання або неналежного виконання оборонного замовлення винна сторона відшкодує іншій стороні завдані нею збитки в порядку, з'ясованому законодавством України.

У разі необґрунтованої відмови виконавця від укладення державного контракту, якщо обов'язковість укладення встановлена частиною другою статті 2 цього Закону, та за наявності технічних можливостей для його виконання виконавець несе відповідальність у порядку, встановленому законодавством України.

Сплата неустойки (штрафу, пені), а також відшкодування збитків за невиконання або неналежне виконання державного контракту не звільняють виконавця від його виконання.

У разі невиконання державним замовником зобов'язань за державним контрактом, повної або часткової його відмови від закупівлі продукції, виготовлення державним замовником відшкодування виконавцю завданних збитків, включаючи очікуваний і непередбачений прибуток, злісності державний замовник, за винятком випадків, зазначених у частині 1 статті 6 цього Закону.

2. Спори, що виникають між державними замовниками і виконавцями при укладенні, внесенні змін та розірванні державних контрактів, а також спори щодо відшкодування завданних збитків розглядаються арбітражними судами в порядку, встановленому законодавством України.

Державні замовники та виконавці у разі подання до суду позовів, пов'язаних з розглядом спірних питань щодо оборонного замовлення, звільняються від сплати державного мита.

Стаття 10. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Кабінет Міністрів України в шестимісячний термін з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність з цим Законом;

розробити нормативно-правові акти, передбачені цим Законом;

подати пропозиції до Верховної Ради України про внесення змін до відповідних законів України щодо економічного стимулювання виконавців оборонного замовлення відповідно до частин першої статті 7 цього Закону.

Президент України І. КУЧМА.

м. Київ,

3 березня 1999 року.

№464-XIV

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про ратифікацію Угоди про співробітництво між Україною та Сполученими Штатами Америки стосовно мирного використання ядерної енергії»

Верховна Рада України постановляє:
Угоду про співробітництво між Україною та Сполученими Штатами Америки стосовно мирного використання ядерної енергії, підписану 6 травня 1998 року в м. Києві, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України О. ТКАЧЕНКО.
м. Київ, 19 березня 1999 року.
№ 523-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про ратифікацію Договору між Україною і Латвійською Республікою про співробітництво в галузі соціального забезпечення»

Верховна Рада України постановляє:
Договір між Україною і Латвійською Республікою про співробітництво в галузі соціального забезпечення, підписаний 26 лютого 1998 року в м. Києві, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України О. ТКАЧЕНКО.
м. Київ, 19 березня 1999 року.
№ 525-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про ратифікацію Статуту Організації Чорноморського Економічного Співробітництва»

Верховна Рада України постановляє:
Статут Організації Чорноморського Економічного Співробітництва, підписаний 5 червня 1998 року в місті Ялті, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України О. ТКАЧЕНКО.
м. Київ, 19 березня 1999 року.
№ 526-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про ратифікацію Договору про дружні відносини і співробітництво між Україною та Республікою Узбекистан»

Верховна Рада України постановляє:
Договір про дружні відносини і співробітництво між Україною та Республікою Узбекистан, підписаний 29 червня 1998 року в м. Києві, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України О. ТКАЧЕНКО.
м. Київ, 19 березня 1999 року.
№ 527-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про ратифікацію Консульської конвенції між Україною і Республікою Узбекистан»

Верховна Рада України постановляє:
Консульську конвенцію між Україною і Республікою Узбекистан, підписану 19 лютого 1998 року в м. Києві, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України О. ТКАЧЕНКО.
м. Київ, 19 березня 1999 року.
№ 528-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про ратифікацію Консульської конвенції між Україною і Туркменістаном»

Верховна Рада України постановляє:
Консульську конвенцію між Україною і Туркменістаном, підписану 29 січня 1998 року в м. Ашгабаті, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України О. ТКАЧЕНКО.
м. Київ, 19 березня 1999 року.
№ 529-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про ратифікацію Угоди між Урядом України та Урядом Литовської Республіки про морське торговельне судноплавство»

Верховна Рада України постановляє:
Угоду між Урядом України та Урядом Литовської Республіки про морське торговельне судноплавство, підписану в м. Києві 4 квітня 1996 року, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України О. ТКАЧЕНКО.
м. Київ, 19 березня 1999 року.
№ 530-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про ратифікацію Угоди між Урядом України і Урядом Республіки Білорусь про вільну торгівлю та Протоколу між Урядом України і Урядом Республіки Білорусь про вилучення з режиму вільної торгівлі до Угоди між Урядом України і Урядом Республіки Білорусь про вільну торгівлю від 17 грудня 1992 року»

Верховна Рада України постановляє:
Угоду між Урядом України і Урядом Республіки Білорусь про вільну торгівлю, підписану 17 грудня 1992 року в м. Києві, та Протокол між Урядом України і Урядом Республіки Білорусь про вилучення з режиму вільної торгівлі до Угоди між Урядом України і Урядом Республіки Білорусь про вільну торгівлю, підписаний 13 лютого 1998 року в м. Києві, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України О. ТКАЧЕНКО.
м. Київ, 19 березня 1999 року.
№ 531-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про ратифікацію Договору між Україною та Республікою Узбекистан про передачу осіб, засуджених до позбавлення волі, для подальшого відбування покарання»

Верховна Рада України постановляє:
Договір між Україною та Республікою Узбекистан про передачу осіб, засуджених до позбавлення волі, для подальшого відбування покарання, підписаний від імені України 19 лютого 1998 року в місті Києві, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України О. ТКАЧЕНКО.
м. Київ, 19 березня 1999 року.
№ 532-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про ратифікацію П'ятого додаткового протоколу до Статуту Всесвітнього поштового союзу»

Верховна Рада України постановляє:
П'ятий додатковий протокол до Статуту Всесвітнього поштового союзу, підписаний від імені України 14 вересня 1994 року в м. Сеулі, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України О. ТКАЧЕНКО.
м. Київ, 19 березня 1999 року.
№ 533-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про ратифікацію Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у трансграничному контексті»

Верховна Рада України постановляє:
Конвенцію про оцінку впливу на навколишнє середовище у трансграничному контексті, підписану від імені України 26 лютого 1991 року в м. Еспо (Фінляндія), ратифікувати.

Голова Верховної Ради України О. ТКАЧЕНКО.
м. Київ, 19 березня 1999 року.
№ 534-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про приєднання України до Конвенції про збереження мігрючих видів диких тварин»

Верховна Рада України постановляє:
Приєднатися до Конвенції про збереження мігрючих видів диких тварин від 23 червня 1979 року.

Голова Верховної Ради України О. ТКАЧЕНКО.
м. Київ, 19 березня 1999 року.
№ 535-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про ратифікацію Угоди про позику (Проект реабілітації та розширення централізованого теплопостачання м. Києва) між Україною та Міжнародним банком реконструкції та розвитку»

Верховна Рада України постановляє:
Угоду про позику (Проект реабілітації та розширення централізованого теплопостачання м. Києва) між Україною та Міжнародним банком реконструкції та розвитку, підписану 14 жовтня 1998 року в м. Вашингтоні, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України О. ТКАЧЕНКО.
м. Київ, 23 березня 1999 року.
№ 542-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про ратифікацію змін і доповнень до Угоди між Україною і Міжнародним банком реконструкції та розвитку про надання позики на реструктуризацію вугільної галузі»

Верховна Рада України постановляє:
Зміни і доповнення до Угоди між Україною і Міжнародним банком реконструкції та розвитку про надання позики на реструктуризацію вугільної галузі, підписані 15 вересня 1998 року в м. Вашингтоні, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України О. ТКАЧЕНКО.
м. Київ, 23 березня 1999 року.
№ 544-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про ратифікацію Угоди між Україною і Російською Федерацією про статус та умови перебування Чорноморського флоту Російської Федерації на території України, Угоди між Україною і Російською Федерацією про параметри поділу Чорноморського флоту і Угоди між Урядом України і Урядом Російської Федерації про взаємні розрахунки, пов'язані з поділом Чорноморського флоту та перебуванням Чорноморського флоту Російської Федерації на території України»

Верховна Рада України постановляє:
Угоду між Україною і Російською Федерацією про статус та умови перебування Чорноморського флоту Російської Федерації на території України, Угоду між Україною і Російською Федерацією про параметри поділу Чорноморського флоту та Угоду між Урядом України і Урядом Російської Федерації про взаємні розрахунки, пов'язані з поділом Чорноморського флоту та перебуванням Чорноморського флоту Російської Федерації на території України, підписані 28 травня 1997 року в м. Києві, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України О. ТКАЧЕНКО.
м. Київ, 24 березня 1999 року.
№ 547-XIV.

Згідно з Регламентом Верховної Ради, закони та інші акти, надруковані в «Голосі України», є офіційною публікацією.

У номер

ПОСТАНОВА Верховної Ради України

«Про оплату житлово-комунальних послуг населенням України»

Значне падіння життєвого рівня населення в результаті підвищення цін на споживчі товари, зростання заборогованості по зарплатній платі і пенсіях змушувало подальше збільшення заборогованості громадян за житлово-комунальні послуги.

Для забезпечення конституційних прав громадян України і недопущення зростання їх збитку та обсягів (статті 22 і 48 Конституції України) Верховна Рада України постановляє:

1. Встановити плату за житло і комунальні послуги не більше 15 відсотків фактично отриманого сукупного доходу сім'ї. Рівень сукупного доходу сім'ї і частка плати за житлово-комунальні послуги у цьому доході встановлюються на підставі декларування доходів усіх членів сім'ї.

2. Заборонити Кабінету Міністрів України, місцевим органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування, підприємствам і організаціям незалежно від форм власності відключати житлі приміщення від енергії, тепло-, води- і газопостачання та відключати із життя громадян у разі не внесення ними плати за житлово-комунальні послуги у зв'язку з несплатою зарплатної плати або пенсії і непризначенням субсидії.

3. Виконання Постанови Верховної Ради України «Про оплату житлово-комунальних послуг населенням України» покладатиметься на Кабінет Міністрів України, місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування.

4. Генеральному прокурору України взяти під контроль виконання цієї Постанови.

Голова Верховної Ради України О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ, 18 березня 1999 року.
№ 512-XIV.

ПОСТАНОВА Верховної Ради України

«Про проект Закону України про розрахунки за електричну енергію»

Верховна Рада України постановляє:
Відповідно до пункту 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України проект Закону України про розрахунки за електричну енергію, внесений на розгляд Верховної Ради України Президентом України у зв'язку з виданням Указу Президента України від 20 лютого 1999 року № 186/99 «Про розрахунки за електричну енергію», відхилити.

Голова Верховної Ради України О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ, 19 березня 1999 року.
№ 521-XIV.

ПОСТАНОВА Верховної Ради України

«Про проект Закону України про внесення змін і доповнень до Закону України «Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування»

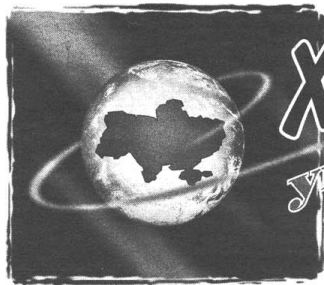
Верховна Рада України постановляє:
1. Внесення на розгляд Верховної Ради України Президентом України з посланням на пункт 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України проект Закону України про внесення змін і доповнень до Закону України «Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування» у зв'язку з виданням Указу Президента України від 23 лютого 1999 року № 189/99 «Про слайду збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з операцій купівлі-продажу нерухомого майна та з послуг, що надаються підприємствами, установами і організаціями, операторами мобільного зв'язку» відхилити як такий, що суперечить Закону України «Про порядок встановлення ставок податків і зборів (обов'язкових платежів), інших елементів податкових баз, а також пільг щодо оподаткування».

2. Кабінету Міністрів України розробити і внести на розгляд Верховної Ради України проект Закону України, в якому комплексно і системно вирішити питання наповнення бюджету Пенсійного фонду України, в тому числі за рахунок можливого встановлення зборів за послуги, що надаються операторами мобільного зв'язку.

3. Ця Постанова набирає чинності з дня її опублікування.

Голова Верховної Ради України О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ, 23 березня 1999 року.
№ 538-XIV.

XX століття: українські акценти

1911–1920

Проблема синів Ноєвих

В'ячеслав Липинський з приводу десятих роковин гетьманського перевороту в Україні писав: «Чому ж її (України. — Ред.) нема? Чому і ця спроба створити державу ... скінчилась руїною, як і всі попередні?... Необудване хамство і на цей раз розвалоно Україну. Хамство розуміється не як лайка, а як ... поняття для означення певного типового соціально-психічного явища».

Липицький мав увазі біблійну притчу про Ноевих синів. Хам і Яфета. Хам насміявся над нагогою й його сонного батька, а Яфет узняв та й прикрив ту нагогу своїм плечем. Отже, Хамові нащадки й розвинули українську державу. Бо Яфет — це любов і почуття спільності, а Хам — злоба і почуття окремішності. Липицький був учасником і очевидцем цих подій, і йому можна вірити. Однак, коли думаше про ту притчу, а про конкретних батьків і конкретних дітей, все ускладнялося. В Україні той перший розкол між Ноем та його синами був якраз у 20-х роках ХХ століття. Але сини, наприкінці століття, він нби знов повертोरється. Сини Ноеви кинули батька та дівля напризволяще — самі ж кричали: «Між нами і батьком є прірва, батька дала нам владу!» Тут стоїкувати сказати: «Ах, манкурти!» Але цим пробрався вивіт вісності. На ділі ж не складились. Як це не жорстоко звучить, «батьки» обмановали «синів» і за часів Сталіна, і за часів Хрушова — а «сини» напивно обманули «батьків» тепер. А сказати одне одному правду — не навчилися. А держава — знов несприятка, як і в 20-х роках. Бо Хам він і є Хам, а Яфету — плаща шкода.

людей «больше с хорошим, чем с дурным». І додавав: «Для демократії такі книги мали б величезне значення!».

От що таке справжній український просвітянин!

Далі у Горького — промовиста деталь: «Он очень любил свою Украину и часто слышал запах чабреца там, где его не было...».

Капричос

Є картина В. Савіна

(1965), колиш вона залюблює репродукувальних в підручниках — «Ленін, Горький та Коцюбинський на острові Капрія» — і, як історичні персонажі, тріскаються там, то все було зовсім не так: і пили не воду, і ліи розкошно, як описано в листах Коцюбинського. Та й оявлялись інакше: Ленін, за версією Катаєва, носив сандали на босу ногу. І розмовляли не лише про революцію, а й про інше: троє були настільки закоханими, і не могли про це не говорити. Звідси — піднесеність бесіди: «Демократія, романтика — это хорошо, знаете ли, батенька!». Можливо, тільки один з них — той, що в сандалях на босу ногу, — мав здатність розуміти, що таке істинна демократія — без романтики.

Краще б вони не поверталися в імперію!
Цілком можливо, що благородні ілюзії бать-

(або хоч батьківські ідеали) й перейменувати міста! А вже після того можливим став міф про Павлика Морозова й інші несусвітні речі, які й не снилися п'яному Носіві.

«Лист без конверта»

(До «командуючого
українським військом»
та «народного
секретаря»
Юр. Коцюбинського).

Пане Коцюбинський! Морально нам байдуже, що зробили з Києвом ваші товариші, але не однаково нам, що серце України в залізних лешатах здушила людина, яка носить прізвище Коцюбинський.

Пане Коцюбинський!
Я знав і любив вашого
батька. Я ширю оплаку-
вати його доцільну смерть.
Я кинув свої квіти на йо-
го могилу. Але я не вага-
ючись кажу: яке щастя,
що він помер, яке добре,
що очі його не бачили й
вуха не чули, як син Ко-
цюбинського бомбардує
красу землі нашої й кла-
де в домовину молоду
українську волю! Доля
застіснула над ним...
Хай хісткі його, над ним...
перестануть в догори,
над Десною, над Десна-
ми приносити до старого
Дніпра і під зруйнований
Київ ті криваві батьків-
ські сльози і прокльони,
яких не може не послати

Діти Михайла Коцюби.
Оксана, Ірина, Роман. Зм.

не місто, місто беззбройних та беззахисних дітей, жінок і мирної людності конає в смертельному жаху. Десять днів смерть літає над головами неповинних людей... і ви, сини великого батька, що любили — і це я знаю — наше місто — ви його не захищали... і чесним ім'ям свого батька покриваєте нечуване злочинство...

Навіщо ви це робите?... Яким голосом відповідатимете, коли несподіваний сторож левської бригади, запитає вас: «Де брат твій Ісусий?... Ви не позичисті? Це не емоціоналіст. На це треба того, чого вам бракує органічно... і коли вам, пане Кошубинський, нагадалося, що на руках ваших кров, ви, як Йсидорівні Мочалови, не можете бути зрадотбою: «Я виймал-ся хоч у десятків волах мийте — не змити вам ганьби і неславя, якими вкрили ви себе і своє ідо-лю. Не гаді — ви тепер цього не знаєте зрозуміти. Це не емоціоналіст, це проміст, що завжди має в собі... цього листа до вас... підписати — з позичкою пошукано».

Молодість як помста

Хтось сказав, що молоді не помста. Можливо, у випадку з Юрієм це справді була помста — батьковому часові, часові несправедливому й нерозумному? У Солоні Павличко є стаття «Пристраті і ла: особиста драма Михайла Коцюбинського», де розповідає про філософські містичні позиції, але цікаво. Пані Солоня улюблю аналізує гастрономічні пристраті класика (любив гарно поїсти!) і суворо засуджує його за те, що він ніяк не міг вибрати собі м'ясо дружиною та коханкою, і см'ю, бач, хотів їсти тільки рибу. Це не зрозуміло. Мовляв, ї

гіршати. Мовляв, і на
випадок, якщо саме є-
сть нероз'язність цих
клопотів.

Юрій не міг не знати
про все це. І цілком
можна допустити, що
він своє життя хотів
обв'язувати іншими, без
особистої розпорю-
дливості. Більшовики,
до компанії яких він
приста, якраз і були аскетам-
и, а до любові ставили-
ся протигам, як одвер-
то. Вітчим, якщо добре
вгадати, не міг не пи-
шатися тим самим батьком,
якого до смерті зберіг те,
що хотів зберегти. Пані
Павличко зауважує: він
так боявся, щоб жінка і
коханка не зустрілися,
що не дозволяв прих-
одити до них атак-
аксійно до лікарні, так
і помер, не побачивши її
востане).

думки.
заванта-
мораль-
що ота-
требує-
і поре-
бою. Да-
не емо-
власно-
тився з-
Парад-
тих при-
Кошобо-
знамен-
ний на-
червон-
вийшли
тові?
всіх не-
мий с-
обос по-
ніш У-
Богу
славни-
ських.

Тіні забутих предків

Тих, хто вивчає українську літературу в радянській школі, добре знайома ця стоксу: уявлення про неї був часом якийсь Коцюбинський (Лєса, Франко, Шевченко), який дожив до радянської влади! Проте, що влада їх розстріляла б — не думали. Вже пізніше у автора цих рядків виникла ідея стоксу: уявлялося, що оповідача Михайла Коцюбинського «Маленької гриншук», хоч вона й написана за три роки до народження Юрія Коцюбинського, написана саме для нього, як перestroєного батька синові. У тому оповіданні знову мама, де Дмитрич знову не настає, і він вибрав не вихувати свого сина, а виступити, настільки, потрапляє у погану компанію і зрештою опиняється в лікарні, покличений, а мамі — вже нема.

Лжедмитрик?

Страшне оповідання — а з Юрієм Кошобинським це було набагато страшніше. Він же потрапив у логану компанію, став знаменитим червоним командиром і був тією компанією розстріляний 1937 року. Чому він своєчасно й уважно не прочитав батькову повість «Гата могола» — про те, як свої стрілятимуть своїх? Чому не перерахує «Дорогою ціною» або «Коні не винні» — перш ніж самому сідати на коня?

22-річний Юрій ко-
мандував «українськими
радянськими військами»,
тими, що розтерзали Ки-
їв у 1918-му. Саме тоді
Сергій Ефремов адресу-
вав Коцюбинському-мо-

лодшуму свого знаменитого «Листа без конверта». Пафос того послання такий: якби твій батько встав та побачив, що ти твориш з Україною, він би тебе прокляв!

Здається, все добре лягає в одне русло — маленький грішник, поганий син старого Ноя...

Але Єфремов був надто категоричний. У ньому немовби заговорив інший славний українець: «Ну, що, синку, допомогли тобі твої ляхи?!».

«Знаете ли, батенька...»

Коцюбинський-батько свого часу був під наглядом царської поліції, бо замолоду захоплювався революційними

Репродукція
з картини «Ленін,
Горький та Коцюбинський на Капрі»

ідеями. Це захоплення було для нього своєрідною культурною, навіть естетичною, потребою. Горький наводить слова Коцюбинського: «Демократія завжди романтична — і это хорошо, знаете! Ведь романтизм — наиболее человеческое настроение, но мне думается, что его культурный смысл недостаточно понят». Коцюбинський вважав, що потрібні книги, які знайомлять б

кової молодості (та й мати в якості була революціонеркою) не могли не ожити в душі Юрія Коцюбинського. А більшовики просто скористалися цим. Вони це зробили не лише з ним, а з цілим поколінням ровесників століття — тих, кому під революцію виповнилося двадцять, трохи більше чи трохи менше. Ах, як солодко було змінювати батьківські прізвища

ота забута вами й дорога
нам могила

... нас із вами ділить
прірва, безодня неісход-
дима, яка тільки-но мо-
же ділити большевика і
старого соціаліста... і
проте я не заздрю вашій
силі і не промінюю її на
мою несилю, і не хотів би
починати життя вашим
способом, як не бажаю
вам кінчати його, може,
призначеним мені (спо-
собом)...

кого — Юрій,
ок 1908 року.

івається

правді, Коцюб-
і-старший був
іст (якже —
і винні!) Ну, і
любів, і красу
сас" в краси-
ебе. бив. На н
гордо пише в
едеве обдівався
вальною свого
Тобто, якщо
до сучасних тер-
уплював найрі-
киси спокійної
дії ментальності
всіх це полі-
і такі неприєм-
і — не дай,
аж він був од-
Та ні. Просто
чнілися бояться
і бути звичай-
самодостатніми
Коли бачили у
вита Тичина ак-
ісис" тичиною
іші, що стає
м. На тій аква-
ліонно виписано
і інтер'єр заку-
ом'єр жив із
Це писався в
і час, що й тро-
і Тичинина пуб-
а. Якби хтось
тоді побачив це
було б Тичині!
така війна іде,
інок розмалюва-
інічна, як відом-
н Коцюбинським
орішим учнем.

оні

ка іронія допі-
ов з життя та-
і побачивши із
го жив. Його
іень винеуро-
року. Непри-
м Сергій Ефре-
агивав у ті самі
і міг, то, можли-
ікав би свого
і концерта", пи-
вдається рока-
іс. Ажде розстрі-
іського-молод-
іач одне: Юрій
по збавчу на
про себе і про
і його друзі-близь-
імі читати чужі
і розстріляні.
і з усього каса-
іністості якійс
і уроки, то кіба
і батькам і дітям
імо домовитися
імітися між со-
і Коцюбинських
ігли чи не змо-
ірав тут же втру-
іявлю. У фільмі
інова «Тіні забу-
іської по повістю
іського-батька є
ігій капір: крива-
і в вигляді ко-
і про Юрія. Його
ініюта так і не
іа простору сві-
ісполучі. Замість
імо світові відомі
і фільм. Вони
іе не знають. Та
іміна безсвідно,
ініні нині, слава
іде великий і
ід Коцюбин-

Парадокс Коцюбинського: друзі — націоналісти, діти — більшовики...

«Я не вважаю, що кінце треба, щоб про мене колись багато писали критики та історичні літератури... писав Михайло Коцюбинський. Але цікаво було б, щоб так — за піснотні років... після моєї смерті десь написали на пістотнірки чи там стотірку, де просто переділили б, що я зробив і що з того від мене зосталося у пам'яті. І в чий імені пам'яті. Ну, і коротко сказали б, чи надовго мене вистачить у будуччині».

Парадокс: про життєвий шлях, творчість Михайла Михайловича захищено майже 1000 кандидатських, 200 докторських дисертацій, написано десятки монографій, книжок, у тисячі разів більше сторінок, ніж сподівався автор, а все ж і досі його особистість, твори письменника містять загадкові духовний потенціал, який чекає на розшифрування, прочитання. Чому так сталося? Про це наші бесіди з директором Чернівецького літературно-меморіального музею-заповідника М. М. Коцюбинського Юлієм КОЦЮБІНСЬКИМ.

— Річ у тому, — зазначив онук письменника, — що після смерті Михайла Коцюбинського у 1913 році його нащадкам, громадськості залишилася велика художня, епістолярна спадщина. Якщо до революції і в 20-х роках творчість прозаїка вивчалася об'єктивно, то після розкручування маховика репресій, сумнівного процесу СВУ з нього зробили якогось марксистського ідола, співиця соціалістичного реалізму.

— Але ж він зустрічався з Леніном, Горьким! — Михайло Михайлович лікувався на Капрі. Але нема жодного документа, свідчення про те, що він там спілкувався з Ульяновим. Із Горьким — інша справа. Проте дехто дописався вже до того, що «Мать», мовляв, так вплинула на Коцюбинського, як жоден інший твір, і під враженням від прочитаного він написав «Фата морганга». Насправді ж ця повість написана раніше. Вона — про тяжкі реалії Чернівецького на початку XX століття, про те, як зло породжує зло.

До 1991 року низка статей, майже всі епістолярія М. Коцюбинського були недоступні дослідникам, були у спецхроніках або на зберіганні в КДБ. Це десь 1200 листів! — Юлію Романовичу, яку загрозю раліансько-му ладу вони несли?

— Це листи від його близьких друзів-просвітан: Михайла Грушевського (аж 69!), Богдана Лепкого, Симона Петлюри, Сергія Ефремова, Дмитра Дорошенка, Бориса Грінченка, Володимира Винниченка та інших діячів культури. У 30-х роках влада проголосила цих людей буржуазними націоналістами. Отож відкидало так, що всі друзі письменника заплели кураїнофілі, а він між ними, як біла ворона, Чернівці.

Часи та обставини

Пошта рубрики

На статтю «Останній лотман або «Микола, держи хвіст бубликом!» (див. «У» від 6 березня п. р.) ми отримали несподіваний і приємний відгук. Зателефонував київський режисер Андрій Жолдак і сказав, що його дід Назар Юрійович Тобілевич (онук Карпенка-Карого, старшого брата Миколи Садовського) статтю читав і хотів би при нагоді зустрітись і поговорити. Ми обов'язково знайдемо таку нагоду найближчим часом, тим більше, що професор Тобілевич — жива історія, до того ж — чоловік енергійний, у свої 89 років ще працює зі студентами-дипломниками Інституту харчової промисловості.

Цікаво в цій ситуації й от що: Андрій Жолдак недавно поставив у театрі імені Франка «Три сестри» Чехова і, вперше у своїй режисерській практиці, зазначив на афіші своє повне прізвище — Жол-

акихось пролетарських поглядів... Хоча це був ширший гуманіст, просвітницький, патріот України.

— Чому ж вашому ділові зробили виняток?

— Як на мене, то було вигідно. І в 1918 році, і пізніше. Його іменем, по суті, прикривалися московсько-більшовицька окупація України. Двадцятидворічного Юрія Коцюбинського зовсім не випадково призначають секретарем у військових справах раліанського уряду, тобто фактичним головнокомандуючим військами Української Раліанської Республіки. Ажде не так син, як прізвище відомого письменника агітувало — з ким бити, з ким іти. Знаємо, якого докірливо, але справедливого листа написав Сергій Ефремов Юрієві. У нашому музейному архіві зберігається спогад його дружини Ольги про те «головнокомандування». Юрій Коцюбинський від уряду поїхав у Полтаву, аби налагодити зв'язок із Муравйовим. Той же якраз видав наказ три дні грабувати місто, нищити безжалісно всіх симпатиків Центральної Ради. Це обурило Коцюбинського, він висловив полковникові протест. Самовдовольнені Муравйов у відповідь наказав послати сина письменника під домашній арешт. Так він в арештантському вагоні і в'їхав у Київ, узятий більшовиками. До речі, як військовий комендант одного з районів, Коцюбинський посприяв утечі з міста Дмитра Дорошенка, інших відомих діячів культури.

— Взагалі, Юлію Романовичу, якесь протиріччя: друзі М. Коцюбинського — націоналісти, його ж діти — більшовики, революціонери, згодом «вороги народу»...

— Так склалося їхнє життя. Залишившись без батька, вони рано почали брати участь у громадському житті Чернівців. Невдоволений царським режимом, який переслідував батьків, участь у політичних акціях — це привело їх у стан ралікалів. Більшовики призначали дітей письменника на відповідальні посади передусім із корисливою метою — так легше було прикрити свої злочинства. Оксана Коцюбинська у 20 літ стала редактором більшовицької газети «Вісті». Мій батько Роман, який народився у 1901 році, очолював комсомол Чернівців. Потім у 30-х роках вони стають непокортими. Юрія, його батька, Віталія Примакова, який був одружений на Оксані Коцюбинській, репресують. Уявіть собі, як доводилося науковим працівникам компонувати впроваджені десятиліття експозиції музею-заповідника, оглядаючи їх на «націоналістів», то на «ворогів народу».

— Тепер усе, здається, стає на свої місця. — Дай Божі!

Розмовляв Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернівці.

Вистава викликала неабиякий (і неоднозначний) розголос серед столичної театральної критики

Власне, про те саме — і наша рубрика «Українські акценти».

На знімку: сцена з «Трьох сестер» Жолдака-Тобілевича. Чебунікня грає Богдан Ступка, Сольонію — Олег Стальчук.

- ✓ 1864, 17 вересня — у Вінниці народився майбутній письменник М. Коцюбинський
- ✓ 1880 — закінчив Шаргородську духовну семінарію
- ✓ 1884 — написано перше оповідання М. Коцюбинського «Андрій Соловейко»
- ✓ 1890 — знайомство з І. Франком
- ✓ 1891 — складено іспит на народного вчителя у Вінницькому реальному училищі
- ✓ 1892—1893 — М. Коцюбинський стає членом негалежного громадсько-культурного товариства «Братство Тарасівців», з якого згодом вийшли основні українські політичні партії
- ✓ 1896 — письменник одружується. Народження сина Юрія
- ✓ 1898 — М. Коцюбинський оселився в Чернівці
- ✓ 1900 — початок дружби письменника з Б. Грінченком, В. Самійленком, М. Могиланським, М. Вороним
- І. Франко написав «Із днів журби», В. Стефанік — «Камінний хрест», А. Чехов — «Дядю Ваню» — перші виступи «Молодої музи» у Львові
- ✓ 1901 — Маніфест модернізму М. Вороного, Б. Грінченка «Під тихими вербами»

М. Коцюбинський з дружиною та дітьми

- ✓ 1902 — М. Коцюбинський написав «Цвіт яблуні», «На камені», О. Кобилянська — «Землю»
- ✓ 1903 — М. Коцюбинський разом з В. Стефаніком, Лесею Українкою, Г. Хоткевичем та іншими бере участь у відкритті пам'ятника І. Котляревському в Полтаві
- М. Коцюбинський написав «Fata morgana»
- ✓ 1904 — написано «Під мінаретами», «У грішній світ»
- ✓ 1906 — письменник тяжко захворів
- ✓ 1906—1908 — М. Коцюбинський очолює чернівецьку «Просвіту»
- ✓ 1906—1907 — «онеділки» у Коцюбинських — збірання літературної молоти
- М. Коцюбинський написав «Він іде!», «Персона грата», Д. Голосурці — «Сагу про Форсайти»
- ✓ 1909—1911 — тричі побував на Капрі, де лікувався. Знайомство з М. Горьким
- М. Метерлінк написав «Синій птах»
- ✓ 1910 — М. Коцюбинський написав «Що записано в книгу життя»
- ✓ 1911—1912 — «суботи» у Коцюбинських. Серед відвідувачів — П. Тичина
- М. Коцюбинський іде в Німеччину, Австрію, Швейцарію, Італію, де лікується
- ✓ 1911 — «Товариство прихильників української літератури, науки і штуки» встановило М. Коцюбинському довічну пенсію
- М. Коцюбинський написав незабутні «Тіні забутих предків»
- ✓ 1912 — світ побачили «Коні не винні», «На острові», «Подарунок на іменини»
- ✓ 1913, 25 квітня — М. Коцюбинський помер
- ✓ 1917 — Д. Голосурці видає «Цвіт яблуні»
- ✓ 1937 — у Ю. Коцюбинського, репресованого Й. Сталіном, розстріляно
- ✓ 1939 — київська вулиця імені М. Горького (колишню Тиміфійську) перейменовано на вулицю імені М. Коцюбинського на честь 75-річчя класика української прози
- ✓ 1961 — у Києві з'явилася вулиця імені Ю. Коцюбинського

Ю. М. Коцюбинський

Ведучі рубрики: Віталій АБЛЦОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

Два паспорти — два способи життя?

Хоч пристрасі навколо реформи законодавства про громадянство в Німеччині децю вухали, однак політиці в центрі уваги і політики, і суспільства. Адже проблема іноземців, яких тут проживає 7,4 мільйона, — нині одна з найважливіших у житті держави.

Не помічати її не можна, бо «негромадяни» вже давно стали у ФРН серйозним економічним фактором — їм належить 281 тисяча фірм, а це 6,3 відсотка всіх зареєстрованих у країні підприємств. Проте в пересічному бюргера поняття «іноземець» викликає пряму асоціацію з соціальними виплатами для них із кишені платників податків. І жодні аргументи — як, скажімо, статистичні дані про те, що лише турки сплатують у державу казну в 6 млрд. марок податків — їх не переконують.

Тому, коли правляча коаліція оприлюднила проект нового закону про запровадження подвійного громадянства, держава занурилася у дискусію. Проект критикували зусібіч: і партнери по коаліції «Зелені» (вони вважали його непослідовним), і права опозиція — ХДС-ХСС (вона категорично

заперечує можливість мати два паспорти). І лідери навіть розпочали подібне кампанію збирання підписів проти визнання подвійного громадянства, що, на їх думку, загрожувало основам німецької державності. І хоч відразу зрозуміли, що така політика вибухонебезпечна, бо викликає зовсім не найкращі почуття до ближнього, проте кампанія набирала обертів. Та ще й із такою силою, що «чорно-зелені» почали виправдовуватися, намагаючись запевнити опонентів: реформу застарілого законодавства про громадянство, прийнятого ще в 1912 році, спрямовано лише на спрощення інтеграції іноземців. І аж ніяк не на створення так званого «іноземного лобі», а в цьому опозиція постійно намагається звинуватити кабінет Шредера.

Та попри все у соціал-демократів і зелених були всі шанси реалізувати цю назвичайно важливу реформу. Хоча б тому, що мали в бундестазі переконливу більшість. Проте, як з'ясувалося, вони недооцінили можливість опозиції. Вустами баварського прем'єр-міністра Едмунда Штойбера вона заявила, що кістими лише, а не допустити, аби Німеч-

чина стала прохідним двором. І зробила це назвичайно рішуче: у лютому перемогла на земельних парламентських виборах у землі Хессен. Результати виборів набули державного значення. СДПН і «Зелені» втратили контроль над верхньою палатою федерального парламенту — бундесратом, бо ХДС може блокувати прийняття закону про запровадження подвійного громадянства, як, до речі, й інших, що, на думку опозиції, не відповідають державним інтересам. Тож реформатори терміново запропонували новий варіант проекту закону про громадянство: у ньому відсутні майже всі статті, які «не подобаються» опозиції. Замість двох паспортів пропонується нові можливості: діти іноземців, які будуть народжені у Німеччині, крім свого громадянства, автоматично одержують і громадянство ФРН. Дітям іноземців, які ще не досягли 10-річного віку, за бажання батьків надається також і німецьке громадянство — за умови, що один із батьків проживає у Німеччині не менш як 8 років або має дозвіл на необмежене перебування в країні.

Особі, кому виповниться 23 роки, мають визначитися, яко-

му паспорту вони налягають перевагу, і вибрати лише один. Дорослі іноземці в майбутньому можуть одержати німецьке громадянство, якщо вони відмовляються від громадянства, яке мали досі.

Вияткот зроблено лише для тих, для кого відмова від громадянства своєї батьківщини зумовить майнові й правові проблеми, тобто виняток поширено тільки на людей з обмежених, які мають у своїх країнах нерухомість чи капітал.

На такому компромісі збільшилася СДПН, «Зелені» й інші на демократична партія, у якій правляча коаліція попросила підтримки. Тож можна припустити: більшість голосів на користь нового закону в бундестазі та бундесраті забезпечено і його буде прийнято вже до літа. Це, можливо, і не зовсім те, що обіцяли у своїй передвиборній програмі соціал-демократи, але, безперечно, важливий крок до покращення життя кільком мільйонам іноземців у Німеччині. Особливо ж для вихідців із Туреччини — країни, яка не є членом європейського співтовариства.

Валентина ПИСАНСЬКА.
Франкфурт-на-Майні.

Аргумент начальника

До чого може довести начальника небажаний підлеглий і як переконати підлітків дотримуватися трудової дисципліни? Неформальний підхід до розв'язання цих проблем продемонстрував керуючий одного з банків Малаві. Доведений до ручки недисциплінованістю охоронців, він у запалі відсічі влаштував добровільний стриптиз.

Як повідомляє ІТАР-ТАКС, досить довго начальник намагався залякати стражів муніципального банку містечка Мзузу до порядку: вони весь час зазімали на зміну, а вночі регулярно попадалися на тому, що дрімали на посту. І цим розколюдували банківських колективів у цілому, який також почав делати більше «філософськи» підходити до необхідності часно з'являтися на службу. Коли, вчоргове, спешучи чиновників за нехлюйство, керуючий зрозумів, що красномовністю тут не зарадити, то, надміру розпалених після бурхливої тиради... з'явив себе весь оліг.

А слова, що пролунали після цього, викликали у колективу шок: «Побачивши, як я для вас розділяюся, гадаю, ви зрозуміли, чого від вас вимагають».

Копишня дружина не запишає Манделу у спокої

Знову засоби масової інформації ПАР заговорили про колишню дружину президента країни Вінні Манделу. Нагадаємо: подружжя розірвало стосунки після того, як Вінні закрутила роман з молодим адвокатом. І хоч кілька років офіційно розлучення не оформлювало, проте анулювання шлюбу ні для кого не стало несподіванкою.

І ось через три роки після розлучення Вінні Мандела порушила кримінальну справу проти колишнього чоловіка. Вона вважала, що будинок, яким подружжя володіло в Соуто («місті чорношкірок» на південному заході Йоганнесбурга) у 60-ті роки, нині належить винятково їй.

Як повідомляє ІТАР-ТАКС, Вінні запевняє, що вона є законною власницею будинку, бо має

генеральне доручення на право володіння ним, підписане 1985 року Нельсоном Манделою.

До речі, президент не заперечує, що є такий документ, проте, на його думку, він не дає права власності його колишній дружині.

Найцікавіше, що нині злочасний будинок узагалі належить Фонду історії боротьби із апартеїдом: у квітні 1997-го Мандела подарував його під музей.

1991 рік. Вінні Мандела завжди хотіла бути на першому плані.
Фото з архіву.

Та якщо президент не отримав з цього жодної копії, то його колишня дружина розгорнула активну діяльність: продала туристам сувеніри, пов'язані з історією боротьби з апартеїдом, і навіть пилишки із землю з салу біля будинку. І цього їй здається замало.

Продавці газет як перша лінія оборони

Для курортного містечка Кернс, Близько до всесвітньо відомого Великого Коралового Рифу, було зареєстровано 26 китайських громадян.

Про підозрілих осіб доповіли місцеві продавці газет. Вони нелегально пропливли непоміченими на старому іржавому пароплаві понад 1000 кілометрів уздовж берегової лінії Австралії. Північна частина цього континенту (площею з пів-Європи) практично незаселена, навколишні води контролюються сардарними установками. На охорону своїх берегів Австралія щорічно виділяє сміхотворну суму — 35 млн. австралійських доларів (це понад 21 млн. американських). Як сумно пожуравуть один із лідерів опозиції, першою лінією оборони країни є продавці газет.

Таким відчайдухів-мореплавцям (переважно китайцям та в'єтнамцям) за останніх сім років було майже 3 тисячі осіб, з них в Австралії залишено як біженців близько п'яти тисяч. Останніми роками такі нелегали делали частіше користуватися підтримкою (інформацією та місцевю валютою) своїх колиш-

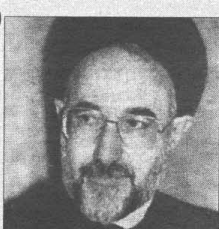
ніх співвітчизників, які легально проживають на Зеленому континенті. У зв'язку з тим, що сьогодні до 10 відсотків населення Австралії — азіатського походження (багато з них навіть погано розмовляють англійською), втілкам дуже легко «розчинитися в натовпі», а потім влаштуватися на «чорну» роботу. До того ж у деяких азіатських меншинах Австралії часто-густо проливають кругову поруку. Юридичний процес виселення нелегальних іммігрантів займає іноді роки і коштує для австралійських платників податків в середньому 60 тисяч австралійських доларів (понад 36 тисяч американських доларів) на одного нелегала.

Цікаво, що на відміну від китайців росіяни з Далекого Сходу до Австралії поки що не припливали. Проте чи не істотні іммігранти з Іраку минулого року навіть перевищили кількість китайських втілок. От тільки громадяни Іраку не плывуть, а приїжджають з фальшивими паспортами та візами.

Павло АНГЕЛУЦА.

Австралія.

Французи вибрали вино і жінок

На жінок і вино — святі святих для кожного француза — вирішив зазіхнути президент Ірану Мохаммад Хатамі. У зв'язку з візитом до Парижа він зажадав прибрати вино зі столів урочистих прийомів, а жінок одягнути в дуже «скромні» вбрання. І хоча французи відомі своїми революційними настроями, на цей «переворот» вони не пішли. Президент Ірану залишився вдома, вино і нескромно відігнуті жінки — у Парижі.

«Мінтон» і Коротченя

Не може не зацікавити виробників жувальних гумок та різноманітних «тік-таків» заява Івана Коротченя про те, що СНД після нинішнього саміту «отримає нове дихання». Напрошується рекламний ролік: стоїть Коротченя та главною країною-членом СНД, і всі гукають, наприклад: «Мінтон-о-о-о!» Він з'являється, і відразу ж відчувається «нове дихання». Словом, «хороший настрій — на цілий день!» Утім, це вже про інший спосіб поліпшення життя Співдружності...

Гарантії підтверджено

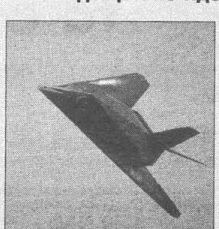
Узяв слово — тримай: це святе правило сповідує і НАТО. От, наприклад, днями Болгарія мала яскраве підтвердження заяв керівництва альянсу про гарантії безпеки цієї країни, яка безпосередньо межує з Югославією. Ракета класу «повітря — повітря», випущена з котрогось із натовських літаків, розірвалася за... 500 метрів від болгарського села Словдол. Але ж не влучила! Тож обіцянки щодо безпеки дотримано.

Без вини винний?

Це «абсолютно незаконно», — обурився генеральний прокурор Росії (перепрошуємо, колишній) Юрій Скуратов, коли почув, що президент Борис Єльцин указом усунув його з посади. Очевидно, генпрокурор свого часу пропуская лекції. Коли керуватися його логікою, то виходить: розважати у компанії повій (чию «професійну» діяльність офіційно у країні заборонено) — цілком законно. А ось відповісти за це... Так, можливо, сенсу з повіями було підстроєно. Але й він не допитував їх.

І шумить і гуде. Тільки дощик не йде

Ініціатива ЄС, який готується прийняти нові правила зі зниження рівня шуму літаків цивільної авіації, могла б стати у пригоди НАТО. Може, крім невидимих військових літаків, альянс видає ще й нечутні? Іншими словами — щоб їх ніхто і ніколи не бачив і не чув? Ці побажання також і щодо кораблів, танків, ракет та заяв натовського керівництва... І тоді «гуманітарні операції» будуть не такі болісні.

НАТО нікуди не поспішає.

«Гуманітарна» акція триватиме ще довго

Акція тижня

(Початок на 1-й стор.).
Тим часом сербське телебачення показало сповнений оптимізму репортаж. Президент СРЮ Слободан Милошевич та лідер косовських албанців Ібрагім Ругова дружньо розмовляли (без перекладача, а значить — сербською мовою) після підписаної ними спільної заяви про прагнення до політичного врегулювання кризи. Правда, ні для кого не секрет, що не Ругова — письменник і політик — є нині головним пастором албанських душ Косово; там нині правляють бойовики «визвольної армії». А ті, як відомо, швидко підтримують акцію НАТО і, за їхніми ж свідченнями, навіть у міру своїх можливостей натовиш

допомагають. Отож наряд чим зустріч Милошевича й Ругови якимось чином вплине на подальший розвиток подій.

До того ж Рада НАТО надала верховному головнокомандувачу силами альянсу в Європі генералові Веслі Кларку право завдавати ударів не лише по військовій нерухомості (аеродромах, складах тощо), а по сербських військах. Якщо зв'язати на те, що натовські ракети вже продемонстрували здатність паляти не там, куди їх спрямовують, то завдя Солані про потребу зупинити гуманітарну катастрофу набуває особливого звучання. Тому ми повідомляємо, що «Товариство «Україна-Сербія» закликає всіх, хто

небайдужий до горя та страждань інших людей, взяти участь в організації та проведенні гуманітарної акції, спрямованої на надання матеріальної допомоги населенню СРЮ, яке постраждало внаслідок ракетно-бомбових ударів НАТО». Найперше, що потрібно, — це продукти харчування тривалого зберігання, ліки та медикаменти, обладнання для бомбосховищ та будівельні матеріали. Адреса: 252034, Київ, вул. Золотоворіська, 6а, Товариство «Україна-Сербія». Телефон (044) 224-99-68, факс (044) 228-04-38. Розрахунковий рахунок: Товариство зв'язків з українцями за межами України «Україна» (для Товариства «Україна-Сербія») 26009300000105 код 02924659 у Мійській дирекції УСБ м. Києва, МФО 322012 з позначкою «Благодійний

Десять тисяч косовських біженців намагаються знайти порятунку у сусідніх Македонії та Албанії

внесок на гуманітарну акцію допомоги населенню СР Югославії.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ. Фото АП.

Звернення тижня

Кроки і сумніви

54 депутати правополітичних фракцій Верховної Ради звернулися до Конституційного суду з поданням про відповідність Конституції України постанови парламенту про приєднання Верховної Ради України до Угоди про МПА. Авторів подання вважають, що ця постанова не відповідає Основному Закону і, за змістом, і за суттю, що під час її розгляду на пленарному засіданні 3 березня 1999 року було зроблено 10 грубих порушень норм Регламенту ВР. На думку 54 депутатів, Верховна Рада, прийнявши постанову про МПА, перевищила свої конституційні повноваження, оскільки жодною нормою Конституції не передбачено, що вищий законодавчий орган може приєднуватися до міжнародних договорів та вступати до міждержавних об'єднань за власною ініціативою і за власним рішенням.

Скорбота тижня

Останній шлях Бунтаря вступлений квітами.

Терни під ногами у нас Дев'ять днів світлої пам'яті В'ячеслава Чорновола

Ще не відтерпело серце від жалюватої звістки. Вже відкрили пера над холодними офіційними некрологами. Ще не відірвалася родина. Вже засвітили перед публікою власну глибочину жалюбо спритники від політики. Ще не упокоїла тіло свіжа шовина земля. Вже ділять право на пам'ять учорашні соратники. Помер В'ячеслав Чорновіл. А жаль України.

Його шлях по життю був завжди вступлений тернами. Квіти впади до ніг уже мертвого: цей суцільний квітковий килим устелив його найостанніший шлях на землю — до Байкового кладовища. Та навряд чи душа Українця упокоїться від запізнаної нашої шани: терни залишилися на шляху його згасання.

Ми так незбагненна нація. В гурт нас може зібрати похоронний дзвін. У боротьбі — ми поодинокі. За життя роззінаємо на хресті. І так рівно возносимо після жертовної смерті. Можє, саме тому стелеться перед нами цей нестерпний колочий гостинiecь.

Справді, треба мати трагічну долю, аби саме обривним життям показати нам, усім Україні, кого мали тут, поміж себе, кого втратили чорної березневої ночі. Невже й ця найостанніша жертва українського страждання не пробудить наше сумління?

Десятки тисяч людей не встигли попрощатися з В'ячеславом Максимовичем. Їх пригнала не цікавість до мертвого, а глибока скорбота. Шлях до труни перетнули хлопці в мундирах з Чорноволом прощався впада. Прощався за значимим до нудоти сценарієм: справді декому навіть на похороні хочеться бути важливішим за небіжчика. Прикро і боляче. Можє, вперше тоді біля колочиний Центральної Ради людом гостро забракло В'ячеслава Максимовича. «Був би тут Чорновіл, нас так би пропустили, він сказав би...», — шепотіли його земляки. Був би... Немає. В'ячеслава Чорновола міг замінити тільки В'ячеслав Чорновіл.

Він не дожив до глибокої старості, загинув на льоту, спалахнувши яксравним метеороидом. Йому заздрили за життя, хоч і ляляли за «принциповою послідовністю». Є і такі, що позаздрили смерті, хоч і вихваляли з митинговим надриком за «послідовні принципи». Чи обурився десь там, у піднебесі, наш великий бунтар на оце лемперя? Чи всмунював лукаво: хай собі кажуць?..

Над могилкою його друзі клялися спорудити найкращий пам'ятник — збережений єдиний і сильний Рух. Схоже, на жаль, що ми не побачимо цього «надгробка». Та й справа не лише в окремо взятій, нехай і могутній партії. Рухівцєв нодже належав до тих, хто не любив Руху. Він не любив своєї землі. І найвпливовіший пам'ятник буде — збережена єдина і сильна Україна. Така, про яку мріяв В'ячеслав Чорновіл. Тій, що є, шлях до омріяної перетинає символічний «КамАЗ». Обережно, можемо врізатися...

Вічна пам'ять В'ячеславу Чорноволові! Хай земля буде пухом Свєтну Павлу, помічнику-консултанту В'ячеслава Максимовича: його життя також обірвалося тієї трагічної ночі.

Людмила КОХАНЕЦЬ.
Фото Юрія ВЕНГЕРША.

Наш невичерпний НЕЧЕРПАНИЙ потенціал

4 квітня —
День геолога

Розвідка тижня

Так, ми справді пишаємось тим, що зусиллями українських геологів — учених і практиків — у надрах країни відкрито близько 8 тисяч родовищ більш як 90 видів корисних копалин, знайдено до 20 тисяч видів рудовиялень, майже 200 видів мінеральної сировини. Прогнозовані запаси вугілля, залізних і марганцевих, уранових і титанових концентратів, руд, кольорових і рідкісних металів, ртуті, графіту, каоліну, підземної питної води і багато, багато іншого взагалі обійшло на довгі роки бездієбне життя.

Та, як тепер з'ясується, поки обивателі шоки надував, а чиновник зиск «обчислював» щодо освоєння таких багатих надр, технічні та й фінансові можливості для того, щоб зпертися на мінерально-сировинну базу і вивиритися з кризового болота, було безнадійно втрачено.

На сьогодні наші надра, як заморожені банківські рахунки, — «світять, та не гріють». Підсумком минулого року стало недовіфінансування вже виконаних геологічних підприємствами робіт

більш як на 14 млн. грн. Заборгованість у зарплаті на січень поточного року зростає до 29,5 млн. грн., що на 18,2 млн. більше, ніж на кінець 1997 року. В багатьох колективах люди не бачили грошей рік і більше...

За такої ситуації серйозно казати про подальші масштаби наукових дослідження та технічні розробки, а отже, і про ефективну видобуток природних багатств, не можна. Водночас інтерес до вивчення та використання вітчизняних надр з боку потенційних інвесторів не

зникає. Навпаки, найменша економічна стабільність і законодавча підтримка інвестиційних проектів (не тільки зарубіжних) здатні докорінно змінити справу. А за що передусім узятися, гадаю, підкаже випущений саме до професіонального свята геологів «Атлас родовищ нафти і газу України». Це унікальне видання, що не має аналогів, підготувала Українська нафтогазова академія за підтримки Держкомгеології і Держнафтогазпрому. Знання шеститомника, який увірає у себе найбагатшу інформацію про те, як вести пошуки і як збільшити видобуток вуглеводневих сировин, неосієнно. Науковий керівник цієї розробки, президент УНГА, професор Мирослав Іванович вважає, що атлас міг би стати основою для коригування національної програми «Нафта і газ України до 2010 року».

Людмила МЕНЖУЛІНА.

Збори тижня

Добротна музика «Явалю»

Гуртуються акціонери

40 відсотків річних отримують як прібутком акціонерів одного з найстабільніших в Україні поточно-пенсійного банку «Авалю», загальні річні збори яких відбулися цими днями у приміщенні Полтавського обласного музично-драматичного театру імені М. Гоголя.

Такий добротний результат ґрунтується на тому, що цей банк найбільше ставиться до своїх клієнтів-партнерів і саме в цьому вбачає стратегію подальшого розвитку. А що ви про таке скажете? Адже вперше за семирічну історію (з днем народження треба було вітати 27 березня) акціонери банку зібраних не в Києві, бо установа не лише столична, а всеукраїнська. Отож «Авалю» прямує до своїх вкладників і таку практику обіцяє зробити традиційною. Зібрання було динамічне і цікаве, його учасники одностайно схвалили діяльність банку за минулий рік, а потім іще цілу годину розгортали президенту «Авалю» народного депутата України Федора Шпигу і голову

правління банку Олександра Деркача про все на світі — від того, де беруться дивіденди, аж до європейських футбольних замахів і політичної ситуації в світі. Дискусія вийшла доброзичливою. А ризик підвів блискучий виступ славетного квартету «Явір».

Фото Олександра ЛЕПУХИ.

Журнал тижня

...І для недержавних вузів

З апочатковано видання нового науково-освітнього щоквартальника «Економіка і управління». Засновник та видавець — Асоціація недержавних закладів України недержавної форми власності (голова асоціації професор І. Тимошенко).

Журнал висвітлює науково-практичні економічні концепції та програми, проблеми розвитку економіки та бізнесу, теорії і практики менеджменту, інформаційних технологій в економіці та управлінні, перспективних технологій підготовки спеціалістів у навчальних закладах недержавної форми власності в єдиному освітньому просторі України. Крім того, читачам пропонується світовий досвід організації та фінансування освіти, статті з проблем історії економічної думки та господарства, а також рецензії та бібліографічні презентації.

Володимир ЧЕРНЯК, народний депутат України, член редколегії журналу, доктор економічних наук, професор.

На замітку Президенту України

«Більшовик» угорався, «Артеміда» здався...

У серпні 1994-го раптом «пропав» відомий калінінський когосп «Більшовик», натомість з'явився нечувано для селян «Артеміда» (за грецькою міфологією, донька Зевса, богиня половецтва і покровителька пориб'я). Та цього дива-челаскопика, погано обізнаного не лише з грецькою міфологією, а й із будь-якими іншими, окрім когоспної, формами господарювання на землі. Показали на голову когосп-ну Анатолія Бондарчука — чоловіка наполезлового, хазяїно-витого, з розмахом, при соціальних зв'язках, затного навіть... вислизнути з суворой когоспної системи.

Калінінським когоспникам це вдалося, як любить повторю-вати один сучасний «класик», «без шуму і пилу». Принаймні, когосп судили з протоколу засідання уповноважених когосп-ників. Голова сказав, що прав-ління господарства бачить по-дальший розвиток виробництва лише в тісному зв'язку з нау-кою. Головний агроном, брига-дир тракторної бригади і голов-ний зоотехнік підтвердили ана-логічну думку колективів ріль-ничої і тракторної бригад, тваринників. «Вагом» слово на за-сіданні вставив і так званий пе-ресічний когоспник-механіза-тор (штучно з збереженням сти-лю). «... Ми повинні гордітись, що роботу науковці будуть працювати саме в нашому гос-подарстві». Видно, бажання міс-цевих когоспників прислужити вітчизняній науці було та-ким сильним, що більших аргу-ментів їм не потребувалося: жо-ден з уповноважених не прого-лосував проти і навіть не утри-мався. Навіть, із 153 присутніх лише на зборі... 165(!) проголосу-вали за те, щоб іхне колективне господарство стало державним і пішло у прихід до Інституту цукрових буряків Академії аграрних наук (такі цифри зазна-чено у протокол зборів, що, м'яко кажучи, де підставити за-сумнівають у його «чистоті»).

Та що вже казати про когос-пних джоржів чи фуражирів, коли навіть чимало битих ринковою стихією керівників колективних сільських господарств не могли тоді розгадати Бондарчукового ходу: трудовий лідер багатьох рад-госпів зняв цілі «революції», щоб змінити державну власність на колективну чи приватну, а тут з'явився? Зрозуміло, що при-мечки не могли лише ті голови КСП, що на початку 90-х років не знав, що таке СП чи МП і яку роль ці комерційні структури, створені при державних підпри-ємствах, відіграють у різкому під-вищенні добробуту окремих ке-рівників цих самих державних підприємств. То вже сьогодні ми бачимо, що ці підприємства ба-гато то з тих керівників банально і без-карно перекачую державне майно й коштів у власну кишеню. Та це поки що — для довідки. Для до-відки скажу і таке: згодом дирек-тор Інституту цукрових буряків ААН України М. Рок офіційним листом на ім'я А. Бондарчука по-відомив, що згідно з постановою Верховної Ради України від 29.07.1991 року Академії аграр-них наук (а отже й «Артеміді») «надано право роботи з відчу-ження основних фондів».

«Адякку, дай мільйон...»
При слів «вдучженні» лег-ше батнути, чому згадані донос-ні збори уповноважених калінінських когоспників, суля-чі з протоколу, одностайним рішенням про зміну форми власності не завершилися. Тут такі у протокол наступним рядком досить скромно і лако-нично, без будь-яких аргументів і пояснень, записано: «Слухати першу частину останньої фізи-кальної КСП «Артеміда» на ба-ланс «Калінінівка-Комінвест» (а

це що за «хвірма»? — А. Б.): ос-новні фонди на суму 2 млрд. 067 млн. 162 тис. 172 крб., а саме: вагон-ресторан — 321 млн. 420 тис. 762 крб.; молокозавод — 1 млрд. 456 млн. 518 тис. 748 крб.; млин — 102 млн. 772 тис. 041 крб.), а також пекарня, ма-газин на малавоті, три автомобі-лі КамАЗ і фурагон ГАЗ-53. А на додачу — так звані об'єкти незавершеного виробництва на 1 мрд. 241 млн. 095 тис. крб. (оліяний, магазин, консервний завод й обладнання для нього). Туди само і пайовий внесок когоспу, вкладений 1972 року в будівництво Калінінського мік-рокогоспного консервного заво-ду.

За приблизними підрахунка-ми, спільне українсько-російське підприємство «Калінінівка-Ко-мінвест», де, з'ясувалося, спів-засновником була «Артеміда» і, якесь периферійна російська структура, отримало від каліні-нських хліборобів майна на суму близько мільйона амери-канських доларів. А дані було не менш банальні: «базарні-вока-ли», прорахунки бізнесмена в роботі, нарікання на несприят-ливі умови і навіть арбітражний суд, після чого багато що з цю-го нажитого калінінськими когоспниками майна опинило-ся не відомо в цих руках... Уяв-лять, що сам А. Бондарчук не поспішив для мене уточнити, чий ж то руки (не вірю, що не знав, адже чоловік з неабиякою освітою — кандидат сільськогос-подарств, швидше, не захотів). Зізнаю-ся, після розмови з Анатолієм Андрійовичем я спробував собі відповісти на ці риторичні запи-тання і завітав до отого самого вагону-ресторану. Вивів лише пляш-ку мінеральної, але як «розвідник» — на касовому че-ку читав: «МПП «Колос»...»

Збіглим калінінським міль-йонникам, котрі не мають змо-ги навіть виступи в колишньому своєму ресторані мінеральної води (що «розвіднилося»), по-ясню. Перебуваючи на чолі «Ар-теміди», Анатолій Бондарчук вночічас докладав руку до ство-рення малого приватного під-приємства «Колос», якому під офіс знав в оренду частину при-міщення контори «Артеміди» (вважай, самому собі) і через яке реалізовується частина продукції господарства, зокрема цукор, м'ясо... У розмові з А. Бондарчу-ком як засновником МПП «Ко-лос» (газета «Україна молода» від 4.11.1998 р. стверджує, що власником цієї «фірми» є сам А. Бондарчук) не вдалося з'ясу-вати, чим те підприємство займа-лося і які ділові стосунки мало з «Артемідом». Він поспішав на те, що про це має відати вико-навчий директор малого підпри-ємства. Тоді я пошківався в Анатолія Андрійовича, уже як керівника «Артеміди», які спів-ні справи були в очолюваного ним держоспі і його ж приват-ного «Колосу» — німа сцена! (За цього прошу тебе, шановний читачу, врахувати, що нині Ана-tolій Андрійович — не якийсь, дарується, забудькуватий пенсіо-нер чи затурчаний білізністо без-робітний, а навпаки — ще біль-ший державний керівник. Уто-чність тільки собі вважай).

Певен, не лише автора цих рядків повинно цікавити, що ж такого корисного дала калінін-ська хліборобам ініційована їхнім керівником співпраця з російськими комерсантами («Калінінівка-Комінвест»), а та-кож з приватним підприємством «Колос»? І хто особисто мав від цього найбільший зиск. Особ-ливо, коли зважити, що й до то-го відомий когоспний керівник Анатолій Бондарчук не менш оригінально опанував, образ-но кажучи, «місцеством» торгівлі з самим собою.

Я — собі, собі — я

У червні 1994-го, саме напе-редданні зміни форми власності господарства, коли карбованець цінними темпами «з'їдав» ін-філяцію когоспників на засідан-ні під головуванням А. Бондар-чука погоджувалися пролати своєму голові новий кузов «Волги» ГАЗ-3102 за 156 млн. карбованців, та й то в рахунок оплати праці (місячна ставка го-лови КСП тоді становила в се-редньому 2 мільйони). На сусіл-ному Турбініському заводі за-казано Андрійовичу ставити кузов на старе шасі, додає заве-зень з Росії тим само заводом дивити у продаж «Волгу» своєму господарству за 41 тис. 400 грив-ень (в еквіваленті). На той час, за даними Вінницької торгово-промислової палати, нова «Вол-га» (а не збірана з кількох) ко-штувала в середньому 23 тис. 900 гривень, а стару — 10 тис. 900 гривень. Зрозуміло, що в когос-пів не мислення, щоб розгадати «таблицю множення» когосп-ного голови...

А вже наступного місяця А. Бондарчук виявив, що й не-абияке знання «таблиць ділення» (від поняття ділитися з тими, хто вище). Як свідчить протокол збо-рів від 28 липня, задовольняє-ся заява якогось громадянина з Ки-єва Василя Саблука з проханням до КСП «Артеміда» продати йому іномарку «Вольво-460». За скільки, з якої такої причини са-ме чукакові, а не комуся з когос-пних фуражирів, цього не за-значено. Може, щось прояснить ось така обставина: Василь Са-бука — брат одного з керівників Аграрної академії, а згодом віце-прем'єр-міністра і п'яний АПК Петра Трохимовича Саблука.

І, певне, вже геть немає при-чин губитися у здогадках, чому А. Бондарчук, скерувавши «Ар-теміді» під крило Академії аграр-них наук, отримав дозволи на розпродаж приватної авто-техніки як «економічно невиліт-ної». Причому, часто за симво-лічними цінами та ще й у руки чужих для господарства осіб. «Пішли» з «Артеміди» УАЗ-459Б, «Волга» ГАЗ-3303, Ка-МАЗ-55102 (останній — рідному братові Анатолію Андрійовичу)... У квітні 1996 року керівництву «Артеміди» чомусь приспичило придбати аж у Криму, в піонер-таборі «Кастель», за 387 млн. 800 тис. крб. «Волгу» ГАЗ-31029 (1994 року випуску), а вже через півмісяця продають її полама-ну громадянину О. Гладишу за 250 млн. крб. (Напружмо ринко-ве мислення).

«Я ніколи не називав когосп-них людей злодіями, бо сам з цієї шкуру недавно виліз, а донька моя влізла...», — згадує про ті часи тодішній керівник області Микола Мельник у своїй трилогії з інтригуною назво-ю «У диких заростях малини». (Бо ще є «малина» у мові «блат-них» — затішний кучоток зло-чинного елементу.) Таке екс-ке-рівник лише одразу після слів про голів когоспів, які, шитую, «використовують найменшу можливість, аби з бурі якої операції поклясти собі в кишеню... І як собі хочеш, так їх до-купти складай та розумій. Осо-

бисто я схильний вважати, що Микола Євстихійович, який взявся керувати областю одразу після головування в сільсько-господарській корпорації (в когоспі), якось «не з руки» бу-ло вважати злодійством «фоку-си» багатьох своїх учорашніх колег — керівників сільських господарств.

Припускаю, що керівники Вінницького за загальною кар-тиною стану справ в області могли і не знати про витівки ке-рівника окремого сільспідпри-ємства. Та не вірю, що боді-кий крамь вука не чули про дея-кі небажані для державного му-жа риси характеру. На А. Бондар-чука як «бездушного голову» публічно, в райгазеті, вказував свого часу, аналізуючи звернен-ня громадян, народний депутат України Геннадій Дубенюк. То-ді було оприлюднено колектив-ний лист великої групи когосп-ників, котрі скаржилися на зловживання голови Калінін-ського когоспу і навіть назива-ли його «калінінським Аліо-вим». До речі, тієї публікації Анатолій Андрійович офіційно не спростував, до суду не звер-тався (невже, як кажуть, знала кишка, це сало з'їла?). Усе це, здається, задоволювало владу області з допомогою Президен-та України визнати А. Бондар-чука найвідстоїшим претен-дентом на пост керівника райо-ну (невже така мала «лава запас-них», що й вибирати ні з кого?).

Район —

це як когосп?

Прийшовши до влади в райо-ні, А. Бондарчук ні не в першу чергу «попросив» з посади низ-ку керівників районних організацій, майже половину учорашніх своїх колег — голів КСП «поставив на вид», і ті надовго запам'ята-ють, «що в районі хазяїн».

Завдалося б, картина типова для будь-якого регіону країни, сказано ж: нова міліція по-ново-му мсте. В одному інтерв'ю з Анатолієм Андрійовичем заува-жується, що в якомусь районі сусідньої Хмельницької новий керівник району змінив більше двох десятків голів КСП (у Ка-лінінівці до цієї «контрольної» кадрової цифри ще далеко). Насторожує інше — більшість звільнених з початі А. Бондар-чука керівників районних лаюк «Колос», районні керівники Ан-дрійовича ще в часи його голо-вування в когоспі.

У короткій розмові з автором цих рядків і власним кореспон-дентом «Г» у Вінницькій об-ласті Віктором Скрипником А. Бондарчук вимагав не торка-тися «когоспників» сторінок його біографії. Мовляв, то справи давно минулих літ, а сьогодні у нього інша робота, треба ду-мати за цілий район. Але ж коли не знати, чим людина займалася вчора, то як здогадуватися, куди вона часом же сьогодні. Прига-даймо, як «круто» в 1994 році було передано українсько-росій-ському СП пай «Артеміди» в міккогоспному консервному заводі. Шойно А. Бондарчук очолює район, як одне з місцевих КСП «Північний Бу» (с. Гу-шинці) укладає з відомим на-приватним підприємством «Ко-лос» (те саме, до якого не байду-жий А. Бондарчук) двиний дого-вір. Згідно з цим папірцем, гу-шинські когоспники віддають свій пай у завоі «Колосу», який бере зобов'язання виворати аж... 91 га когоспної землі (чи не по-зичення в «Артеміді» трактор-на?). Чий пай, якого когоспу на черзі? І в чий рух завтра може опинитися міккогоспний

консервний завод? (Напружмо ринкове мислення.)

Напередодні нового 1998 ро-ку нова районна влада маючого погоди на вивітків, медиків, пенсіонерів, котрі місяцями ги-біли без зарплат і соціальних виплат, а натомість зірпіла нечу-ваною ласкою ще одне «дитя» А. Бондарчука — «Артеміда». Для цього господарства район-ний бюджет, за який відпові-дальний глава райдержадмініс-трації А. Бондарчук, розкоше-люється на 180 тисяч(!) гривень — на прибирання за межами об-ласті кормозбирального комба-йну «МАРА». Погасити ці кошти «Артеміда» зобов'язує-ся, що упродовж трьох років(!) поставитиме в державні засіки 667 тонн продовольчого зерна м'якої пшениці третього класу. Кошти з району пішли 30 грудня 1997-го, а ось чий найп-шов у Калінінську той комбайн, з'ясувати не вдалося. Та й об-цяна «Артемідом» пшеничка до державних засіків також текти не поспішає — на Калінінськом-у ХПП її не дочекалися й досі. Кажуть, що фірма — продавць комбайна уже реструктуризува-ла. На кого ж тоді пілий рік «працюють» державні 180 тисяч гривень, або коли окупиться комбайн?

Не хочеться більше втомлю-вати читача подібними фактами з господарювання Анатолія Ан-дрійовича як на когоспно-держ-госпівській ниві, так і на рай-онній, адміністративній. А тим паче читачі «Голосу України» з числа керівників вінницького обласного й республіканського керівництв. Вони мають знати далебі більше, адже в Калінівці, за дорученням з Києва, працю-вала ціла бригада перевірників, зокрема й з числа правоохро-нних органів. Інша справа, в яких шухлядах залягали акти тих перевірок.

Справа ж не в одному А. Бондарчуку (хвіба таких керів-ників в Україні одиниці, коли державу роз... тринькано до ні-сточків?). Мова про те, що й досі не вироблено механізму пере-вірки на «чистість» претендента на керівну державну посаду і ту-ди спритний потрапляє той, хто має тудишній таманець. Не в кого нині такій гаманець — загальнодому). Хоч як дивно, але немає і сталих критеріїв для визначення доцільності змінен-ня з посад таких керівників. За прикладами з Вінницького да-леко йти не треба. Цитованого тут відомого голову когоспу Мико-лау Мельника, який очолював одну з сільських посад одразу на два наступних керівних пости в області — голову обласної і главу облдержадміністрації за «дотиснутий» одним фактом про купівлю для нього квартири за непомірно великі державні гро-ші. На тлі витікати Анатолія Ан-дрійовича Микола Євстихійович зі своїм гришком «ангелом». Але саме «ангелом» у нас чомусь підірають кричелки...

Повернувшись від обласного до когоспного керма, роз-гніваний Микола Мельник «ви-дає на-гора» оту цитовану три-логію «У диких заростях мали-ни», де не лише зробив спробу «помажати своїми ангельськими крильцями» Микола Євстихійо-вич не пошкодував темних фарб і на замальованні портретів представників обласного й ре-спубліканського політичного мо-монду, з якими йому довелось мати справу. Невже ті, від кого залежить об'єктивна оцінка ді-яльності А. Бондарчука, побою-ються, що й Анатолій Андрійо-вич не пошкодує темних фарб за перо і поведатим на дещо «ну дуже цікаве»?

Анатолій БЕНЬ.

Інформація про діяльність відкритого акціонерного товариства «Автогартспортінг 13066» за станом на 01.01.99 р.

Найменування підприємств: ВАТ «Автогартспортінг 13066». Код ЄДРПОУ: 05475179. Свідоцтво про державну реєстрацію № 05475179 від 12.09.93 р. Адреса: м. Київ-94, вул. Червоногвардійська, 34, тел./факс 559-10-27.

Основні види діяльності: перевезення вантажів.

Кількість акціонерів: 445.

Кількість власників облігацій: — Чисельність працівників: 392.

Статутний фонд 355187 грн. 25 коп.; 1) прості акції (кількість та частка в статутному фонді); прості менші акції 142079 шт. (100 %); 2) привілейовані акції (кількість та частка в статутному фонді); — /-/. Дата проведення останніх зборів акціонерів: 15.04.98 р. Найменування та місцезнаходження юридичної особи, уповноваженої єментами провадити (купувати) його цінні папери: ЗАТ «Амріта» ЄДРПОУ 24091467, ЗКНП 95120.25103, м. Київ, вул. Андрієвська, 37/1. Найменування та місцезнаходження юридичної особи, уповноваженої системою виплачувати дохід за його цінними паперами: ВАТ «Автогартспортінг 13066», м. Київ-94, вул. Червоногвардійська, 34. Дата та терміни виплати дивідендів, якщо вони будуть виплачуватися: до 15.05.99 р.

Основні фінансові показники

Показники	Звітний	Попередній
1. Виручка (валовий дохід) від реалізації р/продукції (товарів, робіт, послуг) за вирукуванням державного регулювання цін, ПДВ та акцизного збору	3950,7	3419,8
2. Балансовий прибуток (збиток)	616,4	302,2
3. Всього по активах балансу	2625,1	2318,5
5. Статутний фонд (довідково номінальна вартість) акцій	355,2	355,2
	(25 коп.)	(25 коп.)
6. Нерозподілений прибуток	—	—
7. Прибуток, що припадає на одну просту акцію	2,02 коп.	1,28 коп.
8. Дивіденди, виплачені за одну просту акцію	2,02 коп.	1,28 коп.

Відкриті акціонерні товариства «Харківський Водоканалпроект»

повідомляю про заплановані збори акціонерів, які відбудуться 29 квітня 1999 р. о 14-00 за адресою: Україна, 310892 м. Харків, вул. Тобольська, 42-а (акційний зал ВАТ). Початок реєстрації о 13-00.

Порядок денний:

1. Звіт правління, спосередньої ради, ревізійної комісії про діяльність ВАТ за 1998 р.

2. Затвердження порядку розподілу прибутку та покриття збитків товариства.

Правління.

У зв'язку з ліквідацією СП ТОВ «Вітал-Мел» (ЗКПО 24933067) претензії приймаються до 30 квітня 1999 р. за адресою: м. Київ, вул. Чигорина, 18. Реквізити: р/р 26005423 у І-й Київській філії АПБП «Аваль», МФО 322506, тел. 446-03-48.

ЗАКРИТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО «ЯЛИТА»

сообщает, что 12 мая 1999 года состоится общее собрание акционеров по адресу: г. Москва, ул. Ибрагимова, 15 в помещении института «Гипроаэчук».

Повестка дня

1. Утверждение годовых результатов деятельности общества.
2. Утверждение отчета ревизионной комиссии.
3. Утверждение аудиторского отчета.
4. Утверждение регистратора общества.
5. О реструктуризации ЗАО «Ялита».
6. Внесение изменений и дополнений в устав общества.
7. О состоянии формирования уставного фонда общества.
8. О проведении дополнительной эмиссии.
9. Избрание дирекции общества.

Начало собрания в 10-00.

Регистрация участников с 9.00 до 9.45.

Для участия в работе общего собрания акционеров при себе необходимо иметь паспорт или иной документ, удостоверяющий личность, а для полномочных представителей акционеров, кроме этого, — оформленную надлежащим образом доверенность на передачу им права голоса на общем собрании.

Товариство з обмеженою відповідальністю «ОД-ПЕКШ», ідентифікаційний код 20600015, ліквідується. Всі претензії розглядаються протягом одного місяця.

Открытое акционерное общество «ВОЛНОВАХСКОЕ АТП-11430»

уведомляет своих акционеров о том, что 29 апреля 1999 г. в 10.00 по адресу: 342300, Донецкая область, г. Волноваха, ул. Шевченко, 26 состоится общее собрание акционеров со следующей повесткой дня:

1. Отчет председателя правления.
2. Отчет ревизионной комиссии.
3. Утверждение годового баланса за 1998 год, плановое распределение прибыли на 1999 год.
4. Разное.

Правление ОАО.

Открытое акционерное общество «ТАРУТИНСКОЕ РП МТС»

сообщает о проведении общего собрания акционеров, которое состоится 15 мая 1999 года в 10-00 по адресу: Одесская обл., Тарутинский р-н, п. Березино, ул. Жуковского, 32.

Регистрация акционеров в 9-00.

Повестка дня:

1. Отчет правления о финансово-хозяйственной деятельности общества за 1998 год.
2. Отчет наблюдательного совета и ревизионной комиссии.
3. О создании совместного и дочернего предприятий.
4. Разное.

ІНФОРМАЦІЯ

про продаж за неоконченим конкурсом конвєрсійного військового майна

Пропонується до продажу військовий склад пального за адресою: с. Ключарки Мукачівського р-ну Закарпатської обл.

Початкова ціна: 620 000 грн.

Подати заяви на участь у конкурсі та одержати докладну інформацію про об'єкт та умови продажу можна за адресою: 252126, м. Київ, вул. Академіка Біленького, 30.

Корпорація «Україна».

телефон для довідок 488-70-27, факс 483-30-82.

Заяви приймаються до 22 квітня 1999 року.

Арбитражный суд Кировградской области поручив справи по банкротству:

приватного підприємства «Остан», м. Кировград, вул. Пашаева, 6, корп.3, кв. 6, р/р 26007200465001 в АПБ «Україна», код 20634787, справа № 05-01/2156/6-150;

приватного підприємства «Владі-Ком», м. Кировград, вул. Карла Маркса, 84, р/р 26005200412001 в АПБ «Україна», код 20639879, справа № 05-01/2132/10-217;

приватного підприємства «Надія», м. Кировград, вул. Будьонного, 2-6, р/р 26000300104474, ОД «Укрсойбанк», код 13745963, справа № 05-01/2135/10-216;

акціонерного товариства закритого типу господарське товариство «Агропромсервис», м. Кировград, вул. Покровська, 48, р/р 260072002048, АПБ «Україна», код 24144548, справа № 05-01/2154/6-151;

закритого акціонерного товариства «Боріс і Глеб плюс», м. Кировград, вул. Карла Маркса, 50, кім. 312, р/р 26009310009001 в АПБ «Новий», код 22211915, справа № 05-01/2157/6-152;

обласного центру кіновідеомережі профсоюзів, м. Кировград, вул. Тимірязєва, 51, р/р 260030010890, ОД «Уксоцбанк», код 13748272, справа № 05-01/2155/6-149; товариства з обмеженою відповідальністю господарське товариство В. В. А. м. Кировград, вул. Тернопільська, 17/11, р/р 26007180372001 ФКБ «Приятное», код 24144525, справа № 05-01/2134/10-218;

приватної фірми «Клім», м. Кировград, вул. Преображенська, 2, р/р 26002310035101, АКБ «Новий», код 22211424, справа № 05-01/2133/10-219;

приватного підприємства «Абіс», м. Кировград, вул. Гоголя, 128, кв.6, р/р 26003301034060, «Промінвестбанк», код 13770969, справа № 05-01/2204/10-231;

приватного підприємства «Хризоліт плюс», м. Кировград, вул. Ушакова, 1-а, кім.214, р/р 2600830011445, ОД «Укрсойбанк», код 24712567, справа № 05-01/2279/6-18;

акціонерного товариства закритого типу господарське товариство «Замовлення населення», м. Кировград, вул. Олександрівська, 79, р/р 2600130010582 ОД «Укрсойбанк», код 05380183, справа № 05-01/2205/10-232;

товариства з обмеженою відповідальністю фірма «Оліві і К», м. Кировград, вул. Кривська, 59, р/р 2600225 АПБП «Аваль», код 20631790, справа № 05-01/2214/6-6.

Майнові вимоги заявляються подаються до Арбитражного суду в місячний термін з дня опублікування оголошення.

Частное предприятие, юридическая фирма «ЮрТрансСервис»

уведомляет о своей ликвидации.

Претензии принимаются до 5 мая 1999 года

по тел. (044) 416-82-82.

НЦРМ АМН України оголошує тендер за проектом:

«Постачання медичного обладнання та витратних матеріалів (лабораторних реагентів, медичних засобів та інше) для наукового центру радіаційної медицини АМН України».

Тендери пропоніші прийматимуться до 15.04.99 р. за адресою: 252050, Україна, м. Київ, вул. Мельникова, 53. НЦРМ АМН України

Телефони для довідок:

213-72-40, факс 213-72-02.

Арбитражный судом Черкасской области поручено справу № 08/172 від 23 лютого 1999 року по банкрутству боржника Уманського «Вулиноу торгівлі з метою виконання всіх кредиторів та можливих санаторів. Банківські реєстри боржника: Промінвестбанк р/р 2602430185408, МФО 354381, ЗКПО 21382738.

К СВЕДЕНИЮ ОБЩЕСТВЕННОСТИ:

ОАО «Червонознаменский сахарный завод» обратилось в Национальную комиссию по вопросам регулирования электроэнергетики Украины с просьбой о выдаче лицензии на осуществление предпринимательской деятельности, связанной с выработкой электроэнергии для переработки сахарной свеклы и сырового сахара на территории Иваноградского района Одесской области, пгт Радостное.

Арбитражный суд Луганской области возбудило дело №05/42-10/326 о банкротстве Коллективного торгового предприятия «Ливадос» (Луганская обл., г. Свердловск, пгт Павловка, ул. Шевченко; р/р 26004301220116 в ПИБ г. Свердловска, МФО 304472, код 20153252).

Письменные заявления с имущественными требованиями к должнику принимаются в месячный срок с момента публикации объявления по адресу: 348000, г. Луганск, пл. Героев ВОВ, 3а, Арбитражный суд Луганской области.

Закрытое акционерное общество «ЛЕМА» Forwarding company

сообщает о том, что 17 апреля 1999 года в 11.00 в помещении, расположенном по адресу: г. Мариуполь, пр. адмирала Тулая, 21 состоится общее собрание акционеров.

Повестка дня:

1. Отчет о деятельности исполнительного органа в 1997-1998 году.
2. Заключение аудиторской фирмы.
3. Отчет ревизионной комиссии.
4. Основные направления деятельности на 1999 год.
5. О внесении изменения и дополнений в учредительные документы.
6. Об условиях выпуска простых именных акций и реестре акционеров, регистраторе акций.
7. Об исключении акционера из общества.
8. О сроках проведения ежегодного собрания акционеров.

Об'яву від 21.01.99 р. про порушення справи по банкрутству відносно КСП «Шитківський» Києво-Святошинського району, вважати недійсною.

Об'яву від 21.01.99 р. про порушення справи по банкрутству відносно КСП «Зоря» Перечисль-Хмельницького району, вважати недійсною.

Об'яву від 23.10.99 р. про порушення справи по банкрутству відносно ФГ «Корона» м. Бориспіль, вважати недійсною.

Об'яву від 24.02.99 р. про порушення справи по банкрутству відносно КСП «Червона Зірка» Ставищанського району, вважати недійсною.

Арбитражный суд Республики Крым (г. Симферополь, ул. К. Маркса, 18) возбудило дело № 6941-1 о банкротстве ООО «Хорс» (г. Алушта, ул. Судакская, 10-13, директор Матвейчук М. И.).

Целью этого объявления является выявление кредиторов и санаторов. Претензии принимаются Арбитражным судом на протяжении месяца со дня публикации объявления.

Арбитражный суд Луганской области возбудило дело №12/1116 о банкротстве Общества с ограниченной ответственностью «Ливид» (Луганская обл., г. Свердловск, пгт Шахтерское, ул. Трушина, 1; р/р 26007301220146 в ПИБ г. Свердловска, МФО 304472, код 20154834).

Письменные заявления с имущественными требованиями к должнику принимаются в месячный срок с момента публикации объявления по адресу: 348000, г. Луганск, пл. Героев ВОВ, 3а, Арбитражный суд Луганской области.

Забуте свідоцтво № 36005567 про реєстрацію платника ПДВ Київського державного підприємства авіакомпанії «Авіалінії України», видане Державною податковою адміністрацією у Запорожському районі м. Києва від 30.07.1997 р., вважати недійсним.

Арбитражный суд Винницкой области (287100, м. Винница, Хмельницьке шосе, 7) порушив справу № 128/8-52 по банкрутству Гнатківського ССТ (288220, с. Гнатків Томашпільського р-ну Винницької обл.; р/р 26004377 в Ошадбанку 2935 сст Томашпільського МФО 362221, код 01742132).

Кредиторам звертатися протягом місяця до Арбитражного суду.

Арбитражный суд Винницкой области (287100, м. Винница, Хмельницьке шосе, 7) порушив справу № 437/5 по банкрутству Ободівського комбінату громадського харчування (288330, с. Ободівка Гостинського р-ну Винницької обл.; р/р 26008200214001 в АПБ м. Гостинського, МФО 302300, код 01742264).

Кредиторам звертатися протягом місяця до Арбитражного суду.

Арбитражный суд Харьковской области (310022, г. Харьков, площадь Свободы, 5, Госпром, 8-й подъезд) возбудило дело № 1410/7-74 о банкротстве частного предприятия «Укрпромтермсервис» (310024, г. Харьков, ул. Пушкинская, д. 68, офис 12, р/р 260084082 в АКБ «Европейский», МФО 334845, код ЗКПО 25176668; адрес банка: Крайновольная набережная, 24).

Заявления кредиторов и санаторов принимаются в течение месяца со дня публикации объявления.

Арбитражный суд Луганской области возбудило дело № 11/1166 о банкротстве Общества с ограниченной ответственностью «Оскар-Торг» (Луганская обл., г. Свердловск, пгт Павловка, ул. Шевченко; р/р 26004301220116 в ПИБ г. Свердловска, МФО 304472, код 20153252).

Письменные заявления с имущественными требованиями к должнику принимаются в месячный срок с момента публикации объявления по адресу: 348000, г. Луганск, пл. Героев ВОВ, 3а, Арбитражный суд Луганской области.

Астрологічний прогноз

на 5 — 11 квітня

ОВЕН. Сидяче напруження минулих тижнів, пов'язане з великими енергетичними витратами. Із задовольненням повернетеся до роботи, виконуваної раніше. Виграє і буде раді приємному сюрпризу у вівторок і неділю. В суботу не ризикуйте.

ТЕЛЕЦЬ. Дуже багато варіантів і споків, тому ви неспостійні в своїх бажаннях та рішеннях. Нововведення поквалять особисте життя. Розгорнете різнобічну діяльність, задумите до кола своїх інтересів багатьох людей. У вівторок, п'ятницю і неділю все дасть користь, а в суботу нічого не досягнете.

БЛИЗНЯТА. Цього тижня переключитеся на більш приємне, емоційне та творче. Ваш розум запорохує активніше і рішення приходитимуть самі собою. Добре побути на самоті чи на другому плані.

РАК. Отримаєте гарну пропозицію, познайомитеся з цікавою людиною, в потрібний момент отримаєте підтримку, а друг врятує друга. Зумієте повернутися до раніше запланованої справи й отримати неограничений результат.

ЛЕВ. Прийміть пропозицію, домовтеся з приводу роботи чи обговоріть нову справу. Значною мірою відчуйте власну правоту і розуміння того, що робите. Вам може допомогти людина, яка має необхідну для вас інформацію і зв'язки.

ДІВА. Плаватимете на хвилях власної маленької радості. Незважаючи ні на що, в кожного з вас така виявиться. Опинитеся в колі нових людей. Добре закінчатися суворі справи. В суботу не жаргуйте з вогнем і металом.

ТЕРЕЗИ. Майже весь особистий час буде присвячено важливій особі. Погодитесь на перемир'я. Знову почнете обговорювати питання грошей і відтворювати проект, припинений в березні. Можна взяти в борг.

СКОРПІОН. Краще використати свою енергію там, де потрібно налагодити стосунки для майбутньої роботи і домовитися про співпрацю. Помирися з тими, з ким посварилися в березні. В суботу не наполягайте.

СТРЕЛЕЦЬ. Після попередніх хвилювань легко прийматимете рішення і робитимете вибір. Пом'якшуйте умови роботи і клімат у колективі. Захочете зробити перестановку в домі чи на робочому місці. В суботу будьте обережні на вулиці, не конфліктуйте.

КОЗЕРІГ. Будете учасником подій, які виключать пристрасті хвилювання. Познайомитеся з гарною людиною. Дочекаєтеся потрібного дзвінка чи повідомлення. В справах повернетеся до висхідної точки і опините все по-новому. В суботу нічого не купуйте.

ВОДОЛІП. Успішно залагодите сімейні конфлікти, оскільки ви станете для всіх джерелом тепла і розуміння. Гроші повернутьсся в сім'ю і будуть витрачені на корисні покупки.

РИБИ. Збільшиться кількість зустрічей і потіжок. Відновляється попередні зв'язки, з'являються нові знайомі. Можете стати «третейським суддею» в офіційному чи родинному конфлікті. В суботу можете отримати травму.

Редактор номера **Анатолій СОЛОНСЬКИЙ**.
Перший заступник головного редактора **ГОРЛОВ**.
Редактори: **Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Сергій ПРАВДЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДА**.

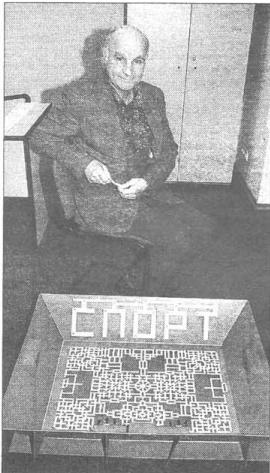
- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописи не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Засновник і видавець — Верховна Рада України

Фото з конверта

Володимир Мукін з Нікополя Дніпропетровської області склав незвичайний кросворд — у клітинки, які розташовані так, що нагадують форму футбольного поля, потрібно вписати 526 чемпіонів Олімпійських ігор з 35 видів спорту і з 35 країн світу.

Фото Юрія ПАВЛІВА.

Ігри другого кола першості України з футболу команди першої ліги розпочнуть у понеділок, 5 квітня. Цього дня зустрінуться: «Поділля» (Хмельницький) — «Торпедо» (Запоріжжя), «Буковина» (Чернівці) — «Шахтар-2» (Донецьк), «Волинь» (Луцьк) — «Динамо» (Київ), ФК «Львів» — «Десна» (Чернігів), «Нафтовик» (Охтирка) — «Сталь» (Алчевськ), «Явір» (Краснополілля) — «Шахтар» (Макіївка), «Кремень» (Кременчук) — «Нива» (Вінниця), «Поліграфтехніка» (Олександрія) — «Полісся» (Житомир).

КРОСВОРД

По горизонталі: 1. Співачка, дружина художника М. Врубеля, яку він зобразив на картині «Дарина-лебідь». 4. Якутський героїчний епос. 7. У давнину — громада в Україні. 8. Поет, автор сценарію фільму про Леся Українку «Ду до тебе». 10. Видатний економіст. 11. Відомий український вчений-саванчик, розстріляний у роки сталінізму. 12. Лікарська рослина, козацький хвилюєць. 14. Американський письменник, автор життєписів Х. Колумба, Д. Вашингтона та ін. 16. Невеликий брус. 18. Ім'я легендарної дівчини-ліснички Чурчалі. 20. Автор «Пісні про рушник». 22. Верховний бог у скандинавській міфології. 23. Перша людина. 24. Держава киданів у 10—12 ст. 25. Голландський мислитель-віслюмудець, який через гоніння наклак на себе руки. 26. Давня гра в Україні; палицю треба було загнати дерев'яну кульку в ямку.

По вертикалі: 1. «Зірочке коло» неба. 2. Стиль плавання. 3. Міфічний син Зевса й Антіопи, музикант, який звуками своєї кіфари змушував каміня рухатися і клацати в стіни. 4. Перший президент Бірменської академії наук, згодом — директор «Ермітажу». 5. Персонаж відомого твору Ж. Верна. 6. Стародавнє місто у Рівненській області. 9. Засновник і хан Монгольської імперії. 10. Видатний філософ. 13. Татарське зілля. 15. Повість М. Гоголя. 16. Укріплене місто на Подолі у 12—15 ст. 17. Гніт, повна залежність у Росії з 14 ст. 18. Автор пам'ятника героїчній Рішельє в Одесі. 19. Місто у Прикарпатті. 20. Іспанський живописець, скульптор, графік. 21. Французький композитор, автор балету «Жизель».

Відповіді до кросворда, надрукованого 20 березня

По горизонталі: 1. Вишата. 5. Допуск. 8. Крило. 9. Орбіта. 10. Неволья. 11. Ручка. 12. Топаз. 15. Барка. 17. Род. 19. Каберне. 20. Ужгород. 21. Макс. 23. Гадяч. 25. Намаз.

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 197963.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
Зам. 0311061.
1 2 3 4 5 7 8 9 0

Церковний календар

Не я б'ю — верба б'є,
за тиждень — Великдень

4 КВІТНЯ — Вхід Господній в Єрусалим, або неділя Вайї. Свято припадає на неділю Вербного тижня.

5 КВІТНЯ — Преподобного Никона. Головним дорученням Києво-Печерського ігумена Никона у монастирі було постріження новобрихців у ченці. У 1067 році виконував і роль дипломата.

6 КВІТНЯ — Преподобного Захарія. Монах Києво-Печерського монастиря. Жив у XIII—XIV столітті.

7 КВІТНЯ — Благовіщення Пресвятої Богородиці. Велике дванадцате свято, в основі якого — повідомлення архангела Гавриїла Діви Марії «благості» про народження у неї божественного немовляти.

8 КВІТНЯ — Собор Архангела Гавриїла. За Старим та Новим Заповітами — це один з найвищих ангелів, який з'являється завжди серед людей, щоб повідомити їм релігійну заповідь. Так, священникові Захарії він повідомив релігійну заповідь, що у нього народиться син — Іоанн Хреститель. Діви Марії у Назарет він приніс «благості» про народження у неї Ісуса Христа — Спасителя світу.

А я роблю так

Калейдоскоп у вікні

Якщо ви хочете пофарбувати скло вікон на веранді, раджу зробити так. Розчинити в 100 г води 5 г желатину, нагріти до 60—90 градусів і додати кольорове чорнило. Доки розчин ще теплий, нанесіть на чисте сухе скло, яке лежить на

рівній поверхні, висушіть при кімнатній температурі. Щоб захистити від вологи, покрити скло водостійким лаком.

Анатолій ПОПОВ.
Дніпропетровської області.

Усміхніться!

Хто живе, хто мучиться

— Чому ти розчужився з чоловіком? — запитав мати в лоньки.
— Та хіба з таким дурнем мож-на жити? — обурюється молодця.
— А я живу... — каже мати.

— Зато я мучусь... — зітхнув батько.

Іван МАРТИШКО.

Мостиська
Львівської області.

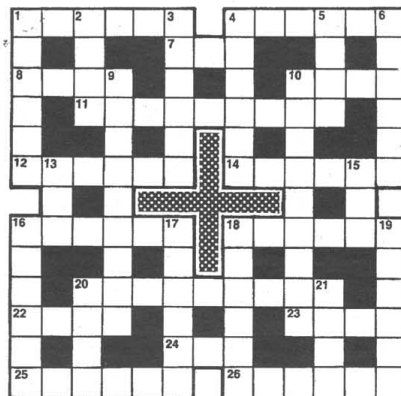
«Торпедо» — раз, а хто другий?

Спорт

Нагадаємо турнірне становище команд після першого кола: «Торпедо» — 48 очок, «Динамо-2» — 45, «Чорноморськ», ФК «Харків» — по 36, «Шахтар-2» — 35, «Нива» — 33, «Нафтовик» — 31, «Поліграфтехніка», ФК «Львів», «Волинь» — по 27, «Сталь», «Полісся» — по 24, «Металург», ЦСКА-2 — по 23, «Поділля» — 21, «Явір» — 20, «Десна» — 17, «Буковина» — 13, «Шахтар» — 10, «Кремень» — 9.

Путівки до вищої ліги одержать

команди, які посядуть перше і друге місце. Але треба врахувати, що, згідно з положеннями, другі команди одного клубу у класі не підвищуються. Тобто «Динамо-2» на путівку не претендуватиме. Залишає першу лігу п'ятеро аутсайдерів. Після першого кола найгірші показники у «Явора», «Десні», «Буковини», «Шахтаря» і «Кременя». Але до 29 червня, коли фінішує першість, все може змінитися. У стані аутсайдерів. А заповідь «Торпедо», яке значно відрізняється від переслідувачів, навряд чи поступиться своєю путівкою до вищої ліги.

28. Скопа. 30. Дудаєв. 31. Кампос. 32. Троян. 33. Нечоса. 34. Трава.

По вертикалі: 1. Вітоєт. 2. Атіла. 3. Акбар. 4. Лижичко. 5. Дойна. 6. Правда. 7. Копала. 13. Опала. 14. Збруч. 15. Богун. 16. Крона. 17. Рем. 18. Дух. 22. Апостол. 23. Гедон. 24. Ягйало. 26. Армада. 27. Засіка. 28. Свита. 29. Акант.

Блос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України:
252019, м. Київ-19,
вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції:
252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 441-86-50, 441-89-34;
441-89-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.rel.com